

LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Tel. Michigan 1-6887

Entered as second
class matter at the
Post Office of Jama-
ica, N. Y., under the
Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY

Dukartsavainis

Dalyje Queens apskrities (N. Y.) \$10.00
Kanadoje \$10.00
Kitur užsienyje \$12.00
Jungtinėse Valstijose \$9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 79

★ ★ ★ ★ ★

Penktadienis, spalio (October) 14, 1966 Ozone Park, N. Y. 11417

★ ★ ★ ★ ★

Metai 55-iejį

KRISLAI

Ak, jūs, marijonai!
Gromyko pas Johnsoną.
S. Matulaitiui—100 metų!
Mūsų talkininkai.

Rašo R. Mizara

“Sovietų Rusija ištremia kiniečius studentus,” skelbia Čikagos marijonų zokono laikraštis. Po to klausia, kodėl? Ir atsako: “Mat, raudonosios Kinijos pareigūnai rugsėjo mėnesį paragino visus užsieniečius studentus apiešti Kiniją, jų tarpe ir Sovietų Rusijos studentus...”

Nedorai elgiatės, ponai marijonai! “Sovietų Rusija” kinų studentų netremia, o tik “paragina”, panašiai kaip Pekino valdžia “Sovietų Rusijos studentus” ragino.

Kitas dalykas: Šiuo klausimu Sovietų Rusija jokio žodžio netarė; čia žodį turi Sovietų (lietuviškai: Tarybų) Sąjungos vyriausybė.

Bet pas marijonus, kaip ir pas jų broliukus pranciškonus, logikos, teisybės neiškok, nes jos ir su žiburiu nesuras!

—:—

Mūs klausia:
—Kaip žiūrite į pastarąjį prezidento Johnsono mostą santykiams tarp JAV ir TSRS pagerinti?

Atsakysime nesvyruodami:
—Gerai žiūrime. Mums patinka kalbos ir darbai už egzistenciją, už taikų tarpvalstybinį sugyvenimą. Mums nepatinka kinų politika, žiauriai nukreipta prieš Tarybų Sąjungą. Mums nepatinka JAV agresija Pietryčių Azijoje.

Nežinome, ką prezidentas Johnsonas per pusantros valandos kalbėjosi su TSRS užsienio reikalų ministru A. Gromyko. Atrodo, kad jų kalbos lietė santykių gerinimą. Šį Johnsono-Gromyko susitikimą Baltuosiuose Rūmuose tenka laikyti svarbiu įvykiu.

Sukako šimtas metų, kai gimė įžymus lietuvių tautos sūnus Stasys Matulaitis. Jis gimė 1866 m. spalio mėnesį Stebliškių kaime Liudvinavo valsčiuje, o mirė 1956 metų balandžio 10 d. Vilniuje. Taigi, jis išgyveno 90 metų.

S. Matulaitis Maskvos universitetą baigė 1891 m. ir tapo medicinos gydytoju. Bet daktarui rūpėjo gydyti ne tik fiziškai susirgusius; jam rūpėjo “gydyti” liaudį, kad ji suprastų savo reikalus ir už juos kovotų. D-ras S. Matulaitis buvo:—

Vienas įžymių lietuvių tautinio atbudimo pionierių.

Istorikas.

Veikėjas už naują santvarką — už socializmą.

Uolus ateistas — kovotojas prieš religijas, padedančias kapitalistų klasei milijonus darbo žmonių laikyti tamsybėje, kad būtų lengviau juos eksploatuoti.

D-ras Matulaitis parašė daug knygų bei brošiūrų, padėjusių liaudžiai šviestis. Amerikos lietuviams jis didžiai nusipelnė ir tuo, kad parašė dviejuose tomuose veikalą “Religija ir jos socialieji reikšmės”, kurį išleido mūsų Lietuvių Literatūros Draugija. Jis parašė ir mūsų laikraščiu gerų straipsnių. Jo raštų stilius labai populiarius, paprastas, kiekvienam suprantamas.

—:—
Iš tikrųjų, ne tik vienas d-ras S. Matulaitis rašė “Laisvėi”, rašė ir jo vaikai: d-las Katrė Matulaitytė-Poželienė, kovotoja Aldona Matulaitis.

Gromyko tarėsi su J.A.V. prezidentu

Washingtonas. — Tarybų Sąjungos užsienio reikalų ministras Andrejus Gromyko, kuris dabar Amerikoje dalyvaudamas Jungtinių Tautų Asamblėjos sesijoje, tarėsi su prezidentu Johnsonu. Gromyko atvyko į Baltuosius rūmus prezidento kvietimas. Aukštas Amerikos pareigūnas paskui paskelbė, kad tartasi “atvirumo atmosferoje, plačiais klausimais ir palista daug problemų, kurios rūpi abiem pusėm.”

Kaip žinia, kelios dienos prieš tai prez. Johnsonas paskelbė, kad jis nori gerinti santykius su Rytu Europos socialistiniais kraštais, plėsti prekybą, ir t.t.

Visi stebėtojai sutinka, kad pasitarime tarp Johnsono ir Gromyko Vietnamo klausimas lošė pirmą rolę. Laikraštininkai sako, kad abi pusės stengėsi sudaryti išpūdį, kad pasitarimas laikytas korektiškoje, bet šaltoje atmosferoje.

Taut. išsilaisvinimo atstovybė padidinta

Kairas. — Pietų Vietnamo Tautinio išsilaisvinimo fronto atstovybė Suvienytoje Arabų respublikoje (Egipte) padidinta: iki šiol ją sudarė tik vienas asmuo, dabar ji susidarys iš 8 asmenų. Pietų Vietname karinė Ky klika, kaip žinia, Kaire atstovybės neturi.

Išsilaisvinimo fronto atstovybės padidinimas čia skaitomas svarbiu dalyku. Išvada daroma, kad ne tik Kairas pagerino santykius su Išsilaisvinimo frontu, bet atstovybė padidinta ir kitais sumetimais: įteigti vyktų kokios nors taikos derybės, Kairas tam būtų tinkama vieta, ir Išsilaisvinimo frontas turėtų gatavą aparatą tam reikalui Kaire.

Roma. — Popiežiaus specialus pasiuntinys Pignedolis sugrįžo iš Pietų Vietnamo, kur jis konferavo su aukštais katalikų dvasiškais.

tytė, šiuo metu gyvenanti Vilniuje. Sūnus Kęstutis kadaise rašė mums straipsnius iš Leningrado apie tarybinės pramonės vystymąsi.

Su d-ru S. Matulaičiu turėjau garbės asmeniškai susipažinti ir išsikalbėti Minske 1931 metais.

Su jo dukra Katre tais pačiais metais susipažinau Leningrade.

Garbinga, talentinga, revoliucinga Matulaičių šeima, kaip matome, visuomet buvo mums labai artima.

Išspausdinsime “Laisvėje” apie d-rą S. Matulaitį smulkesnių duomenų, kai tik rasis daugiau laikrašty vietos.

Šviesūs Stasio Matulaičio darbai niekad neišdils iš Lietuvos istorijos puslapių!

Hanojus apie Thantą

Tuo tarpu iš Vietnamo ateina žinia, kad Vietnamo Liaudies respublikos komunistų organas “Nhan Dan” plačiau pasisakė apie Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus U. Thanto taikos siūlymus. “Nhan Dan” sako, jeigu jis čia teisingai cituojamas, tai tik vienas punktas Thanto siūlymuose geras: kad Amerika turi tuojau sulaukyti šiaurinio Vietnamo bombardavimą.

Vietnamo liaudis, betgi, sako tas laikraštis, negali suktis su siūlymu, kad abi pusės turėtų palaispinti mairinti kovą sausumoje. Pietų Vietnamo liaudis ir jos kovotojai, Nacionalinis išsilaisvinimo frontas, sako “Nhan Dan”, negali sustabdyti kovą, kol amerikiečiai lieka Vietnamo žemėje. Amerikiečiai agresoriai, ir kaip agresoriai jie turi nešdintis, sako Vietnamo laikraštis.

Raudongvardiečiai ima pertvarkyti Sinkiangą

Maskva. — Žinių agentūra Tass sako, kad jauni raudongvardiečiai imasi “pertvarkyti” Sinkiangą, Kinijos provinciją, kuri randasi prie TSRS, Mongolijos ir Kašmiro sienų.

Didelis skaičius raudongvardiečių atvyko į Sinkiangą iš Pekino, ir jie ėmėsi kritikuoti ir puldinėti vietinės partijos organizaciją. Prieš eile Sinkiangą K. P. vadų keliamas kaltinimas, kad jie yra “antipartiniai gaivalai”, “revizionistai” ir panašiai.

Sinkiangso sostinėje raudongvardiečiai išskabino plakatus, kuriuose Liu Hsiungo vardu, aukštąs partijos pareigūnas, apkaltintas kaip priešas, nes jis sakęs kad “Tarybų Sąjunga šiandien — tai mes rytoj...”

Kruvinai susirėmimai su Triesto policija

Triestas, Italija. — Čia įvyko kruvinai susirėmimai tarp uosto darbininkų ir policijos. Apie 1,000 laivų statybos darbininkų protestavo prieš valdžios nutarimą perkelti statyklas į Monfalcone. Prie protestuojančių laivų statybos darbininkų prisidėjo darbininkai iš aplinkinių fabričių. Policininkai bandė išsklaidyti darbininkus naudodami ašarines dujas ir šautuvų būožuos. Darbininkai atsakė plytomis ir akmenimis. 30 darbininkų ir 20 policininkų sužeista.

Protestą suorganizavo Generalinė Italijos darbo konfederacija.

“LAISVĖS” VAJUS

GAVIMUI NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Vajus prasidėjo spalio 1 ir tęsis iki gruodžio 31, 1966

KONTESTANTŲ STOVIS DABAR YRA TOKS:

	Punktai
Brooklyno vajininkai	2148
L. Tilwick, Easton, Pa.	1068
Scranton, Pa.	552
So. Boston, Mass.	528
Connecticut valstijos vajininkai	372
Miami, Fla.	228
George Shimaitis, Brockton, Mass.	224
Los Angeles, Calif.	216
C. K. Urban, Hudson, Mass.	84
New Jersey valstijos vajininkai	56

Geo. Zebrys, Cleveland, Ohio.	36
Kanada	36
L. Bekis, Rochester, N. Y.	36

Gražiai pradėjo vajų brooklyniečiai. Kaip ir pernai, taip ir šiemet apsiėmė būti vajininku Valys Bunkus.

Jam į talką atėjo su trimis naujomis prenumeratomis Jonas Lazauskas. Bravo už tai, Jonai! Pats Valys pridavė atnaujinimų. O jo kiti talkininkai taipgi pridavė atnaujinimų, tai K. Petrikienė ir Ieva Mizarienė.

Neblogai pradėjo ir Eastonas. Jų vajininkas yra L. Tilvikas. Kadangi jis nesveikuoja, tai jam į pagalbą atėjo M. Urba su dviem naujomis prenumeratomis.

So. Bostono nuolatinė vajininkė Marytė Kvetkas persikėlė gyventi į Floridą. Bet prieš išvykimą ji prisiuntė naują prenumeratą. Lauksime daugiau gerų rezultatų iš Bostono.

Gerai, kad pradeda vajų su naujomis prenumeratomis. Štai gauta nuo Scrantoniečio dvi naujos ir atnaujinimų.

Sekmadienį New Yorke dalyvavo J. Ynamaitis, iš Waterbury, Conn., jis pridavė naują prenumeratą. O nuo hartfordietės L. Žemaitienės gauta atnaujinimų.

George Shimaitis, Brockton, Mass., prisiuntė naują prenumeratą ir atnaujinimų.

S. F. Smith, Los Angeles, Calif., prisiuntė naują prenumeratą ir atnaujinimų.

Sekanti vajininkai įstojo į vajų su atnaujinimais: M. Valilionienė, Miami, Fla.; L. Bekešienė, Rochester, (Nukelta į 3-čią psl.)

J. A. V. kveikeriai siunčia medikamentų į Š. Vietnamą

Buffalo. — Keli kveikerių (protestantų religinės sekto) veikėjai nuvežė Kanados kveikeriams bandų ir medikamentų siuntinį. Tas siuntinys, sakė kveikeriai, bus pasiųstas į Šiaurės Vietnamą.

Amerikos muitininkai negalėjo siuntinio sulaukyti, nes jo destinacija buvo “Kanados kveikerių centras.” Bet kveikerių veikėjai nesidrovėjo sakyti, kur tas siuntinys nueis. Kveikeriai, sakoma, planuoja siųsti ir daugiau tokios pagalbos vietnamiečiams.

Kaip žinia, kveikeriai yra griežtai pacifistinė sekta, kuri kovoja prieš visokius karus. Jie laikosi nuomonės, kad Amerikos intervencija Vietname ypatingai žiauri ir nepamatuota. Praneitą sekmadienį kveikeriai pataipino New Yorko Times’e pilno puslapio apmokėtą skelbimą. Tame skelbime jie ragina visus amerikiečius neremti karo, ragina sulaukyti Šiaurės Vietnamo bombardavimą. Kveikeriai taipgi žadėjo, kad jie remis ir gins tuos jaunus amerikiečius, kurie

savo sąžinės balsu vadovaudamiesi atsisako kariauti Vietname.

Pjongjansas. — Šiaurės Korėjos Komunistų partijos suvažiavime premjeras Kim Il Sungas sakė, kad visi socialistiniai kraštai turėtų siųsti savanorius, kad padėtų Vietnamo liaudžiai kovoti prieš agresorius. Jis sakė, kad S. Korėja yra pasirengusi tai daryti.

Kim Il Sungas taipgi sakė, kad kokia nesantaika beegzistuoja tarp Tarybų Sąjungos ir Kinijos, su prasti reikia, kad abiejų bendras priešas yra Amerikos imperializmas, ir kad anksčiau ar vėliau vienybė bus atsteigta. Apie Jugoslaviją Sungas sakė, kad ji negali būti skaitoma socialistine valstybe. Jis sakė, kad Korėjos komunistai turi kovoti prieš dogmatizmą iš vienos pusės ir modernią revizionizmą iš kitos.

Washingtonas. — Kartu su McNamara į Vietnamą vyks Katzenbachas.

Puikūs derlius Tarybų Sąjungoje

Maskva. — Šių metų tarybinis derlius siekia, sako žemės ūkio ministerija, tarp 160 ir 165 milijonų metrinių tonų. Praeitais metais derlius buvo tik virš 120 milijonų metrinių tonų, o 1964-ais metais, kurie buvo skaitomi rekordiniais, 152 milijonų tonų.

(New Yorko Times korrespondentas Maskvoje Andersonas sako, kad Vakarų žemės ūkio ekspertai skaito šių metų tarybinį derlių tikrai stebinančiu.)

Manoma, kad po tokio derliaus Tarybų Sąjunga galės turėti pakankamai rezervų, taip, kad neprisi-eis pirkti kviečių užsienyje, kaip tekdavo praityje. TSRS pirko kviečių užsienyje, ypatingai Kanadoje, ne sau, nes sau turėjo pakankamai iš savo derliaus, o pirko, kad galėtų duoti pagalbos atsilikusiems ir neturtintiems kraštams, ypatingai Indijai ir kitoms

Azijos bei Afrikos šalims.

Prie tokio gero derliaus prisidėjo visa eilė faktorių, sako ekspertai: geras šių metų oras, padu ginta s cheminių trąšų naudojimas ir didesnis kolūkiečių darbingumas.

Jungtinės Tautos. — Izraelio užsienio reikalų ministras Ebanas reikalauja, kad J. T. imtųsi žingsnių prieš arabų šalis, ypatingai prieš Siriją. Jis sakė, kad tos šalys siunčia vis daugiau diversantų ir sabotuotojų Izraelin.

Alžyras. — Alžyro užsienio reikalų ministras Bačiras Bumaza pasitraukė iš posto, slaptai apleidęs šalį ir nuvyko Paryžium, kur prisidėjo prie ten susisipietusių Ben Belos šalininkų grupės. Jis sakė, kad Bumedienio valdžia eina vis dešyn.

Negrų judėjime ryški du priešingi blokai

Atlanta.—Dr. Martin Luther King'o vadovaujama taip vadinama Pietinė krikščioniškos vadovybės konferencija (SCLC) planuoja veikti glaudžiau su kitomis negrų organizacijomis, kaip tai NAACP ir Urban League. Iš kitos pusės, Kongresas už rasinę lygybę (CORE) ir studentų organizacija SNCC, kurios laikosi radikalios (Juodos jėgos) taktikos, veikia vis labiau sutartinai.

Sakoma, kad formuojasi kaip ir du blokai. Iki šiol Kingo vadovaujama organizacija laikėsi kaip ir vi durkelio. NAACP ir UL atstovavo nuosaikiuosius vidurinės klasės elementus negruose, o CORE ir SNCC — radikaliską jaunimą, studentus, nacionalistus. Kingas bandė bendradarbiauti ir su viena ir su kitais.

Amerikos komunistų lyderis buvo Lenkijoje

Varšuva. — Čia lankėsi Amerikos Komunistų partijos generalinis sekretorius Gus Hall. Su juo lankosi ir kitas žymus Amerikos komunistas, Arnold Johnson.

Varšuvoje abu apsilankė prie paminklo anti-nacinės kovos aukoms. Šis paminklas, pastatytas prieš dvejus metus, vadinasi “Varšuvos didvyriams—1939-1945.”

Hall ir Johnsona lankėsi taipgi Krakuvoje. Jie taipgi apsilankė Aušvėje (Osviecime), buvusioje didžiulėje nacių koncentracijos stovykloje.

Vėliausios žinios

New York.—Kai James P. Fox, gyv. Flushing, praėjusį pirmadienį, vakare, išvedė į gatvę savo šunį pavaikščioti, tai nežinomas asmuo jį taip sumušė, kad nuvežtas į ligoninę Foxas tuojau mirė. James Fox buvo karpentierių unijos agentas. Iš tolo įvykį mačiusieji sako, kad mušeika buvo gražiai apsirengęs. Kai jis Foxą sumušė, tai sėdėjo automobiliu ir nuvažiojo savais keliais.

Detroit, Mich.—Šiomis dienomis čia subankrutavo didelis bankas — Public Bank of Detroit. Šiuo metu jis yra valdžios rankose. Turto bankas, sakoma, turėjęs apie \$1,300,000,000, bet kaip ir kur, ir kas jį prашvilpė, paaiškės netrukus.

Cincinnati, Ohio.—Nežinomas piktadarys čia pasmaugė motiną aštuonių vaikų Mrs. Alice Hochhausler. Ji buvo gydytojo žmona. Tai jau ketvirta moteris panašiai pasmaugta šiame mieste bėgęje pastarųjų dešimt mėnesių.

New York.—Praėjusį trečiadienį ir ketvirtadienį čia lankėsi ir kalbas sakė prez. Johnsonas. Jis bandė padėti, agitavo Frankui O'Connorui, kad žmonės jį išrinktų Niujorko gubernatorium.

Viena. — Tarybų Sąjungos prezidentas Podgornis dėl numatytų priežasčių atidėjo savo vizitą Austrijon.

LAISVĖ

LITHUANIAN
SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVĖ, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N.Y. 11417Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year \$9.00 Canada, Lat. Amer., per year, \$10.00
United States, per 6 months \$5.00 Canada, Lat. Amer., 6 months, \$5.50
Queens Co., per year \$10.00 Foreign countries, per year, \$12.00
Queens Co., per six months \$5.50 Foreign countries, 6 months, \$6.50

“Laisvės studijų centras...”

VIRGINIA VALSTIJOJE yra mažytis miesteliukas, pavadintas Bostonu. Tikėsite ar ne, š. m. rugsėjo 25 d. tame Bostone, kaip rašo Clevelando smetonininkų “Dirva” (spalio 10 d.), buvo atidarytas “Freedom Study Center” (“Laisvės studijų centras”). Norite žinoti, kas “atidaryme” dalyvavo? Ogi “ALT” atstovai inž. A. Rudis, L. Šimutis, prof. dr. A. Sužiedėlis (pranciškonų laikraščio Brooklyn redaktoriaus) ir kiti žinomi “laisvintojai”, patyrę savo darbą, savo profesijoje specialistai.

Koks gi pagrindinis šio “centro” tikslas? Smetonininkų laikraštis atsako: “Jis ruoš kovotojus prieš komunizmą.”

Tai dabar aišku, kokios “studijos,” apie kokias laisves ten buvo šnekėtasi! Iš amerikiečių politikierių ten dalyvavo, tarp kitų, ir senatorius Dodd, iš Connecticut valstijos—tas pats Dodd, kurio byla dar nesibaigė, kuriam apkaltinimui yra daug, kurių jis nebepajėgia “išsižadėti.” Dodd—nuduoda “liberalą,” bet dirba su fašistais.

Sis “laisvintojų” fašistų suvažiavimas, kaip matome, nėra atsitiktinis. Tai amžinas reaktionierių galvojimas, kaip nugalėti komunizmą.

Bet kodėl, kaip ten atsirado lietuviškieji “laisvintojai”? Kodėl toks L. Šimutis, marijonų “Draugo” redaktorius ir ALT garbės pirmininkas ten atsidūrė? Šį žmogų mes pažįstame iš jo darbų: 1926 metais, kai jis buvo Lietuvos seimo deputatas, jis pakėlė ranką už tai, kad smurtiškas, fašistinis siaubas valdytų Lietuvą. Jis balsavo už Smetoną; balsavo prieš Lietuvos liaudį. Po to, kai jam atsibodo ten plepėti už fašizmą, nes Seimas jau buvo paleistas, tai jis grįžo Amerikon ir tapo “demokratu.” Per ilgą laiką jis “vadavo” Lietuvą nuo jos žmonių; “vadavo” kartu su kitu liūdno paveikslu riterium P. Grigaičiu ir kitais politiniais susikompromitavėliais. Jie rinko iš žmonių pinigų Lietuvai laisvinti, ir leido juos visokioms prašmatnybėms; vis sakydami, kad jie laisvina Lietuvą.

Atsibodo ir tai. Dabar jie dalyvauja “centre,” kuris “ruoš kovotojus prieš komunizmą.” Matote, kur “laisvintojai” atsidūrė!..

Galime užtikrinti ir Doddus, ir Šimučius, ir Sužiedėlius, ir visus kitus, kad nieko iš to neišeis. Jūs praleisite daug iš visuomenės gautų pinigų. Jūs per kurį laiką jausitės atliekai didelį darbą—tai ne juokas “ruošti kovotojus prieš komunizmą!” (O kur jūs patys esate, kodėl nekovojaite?)

Mes apie tai čia rašome visiškai nieko asmeniškai neturėdami prieš “studijų centro” didvyrius. Mes tik sakome—viešai ir atvirai,—kad tas centras bus dar vienas taškelis, pagimdytas visokių savanaudžių, neturinčių įgaliojimo iš Amerikos žmonių.

Ugnimi ir bombomis

PRIEŠ ARTI DVI SAVAITES kaž kokie nenaudėliai padegė kempėje Midvale vyriausią pastatą su sale ir kitokiais būtiniais skyriais—virtuvė, valgomasis ir kt. Camp Midvale yra Ringwoodo miestelyje, N. J. Ir čia vasaromis praleidžia daugelis žmonių savo atostogas, turi net ir piknikus, etc. Šios kempės savininku yra Metropolitan Recreation Association organizacija. Kempė gyvuoja per 46 metus.

Jau per kurį laiką prieš šią įstaigą raudonbaubiai visai rėkė, ją šmeižė. Kadangi čia vasarodavo grupės pažangesnio jaunimo, tai progreso prieštai skelbė, būk Camp Midvale esanti “komunistų treniriuotės mokykla.”

Pastatas visiškai sudegintas ir Camp Midvale savininkai sako, reikalinga, kad valstija ar apskritis ar miestelis nuostolius padengtų.

Rugsėjo 29 d. Niujorko mieste teroristai metė bombą ir Socialist Workers Party raštinę (trockistų organizacija). Raštinė yra po num. 873 Broadway, antrajame aukšte, Manhattane. Organizacijos vadovė Judy White sako, kad jos partijos raštinės užpuolimas buvo atliktas visiškai panašiai, kaip JAV Komunistų partijos ir laikraščio “Workerio” patalpų užpuolimas rugsėjo 4 d. (Apie pastarosios įstaigos užpuolimą rašėme anksčiau.)

Panašiai, beje, bombomis buvo sudraskyti ofisai-raštinės ir kituose miestuose: kovo 6 d. Du Bois klubų raštinė San Franciske, o balandžio 9 d.—antikarinio komiteto mieste Berkeley, Cal.

Pradžiai šeštadienį Niujorke padegėjai dar turėjo progos pasišildyti: jie padegė “marksistinės-lenininės komunistų partijos” raštinę. Ši t. v. partija sudaryta iš maotsetungistų. Žinoma, ne apie organizacijų turinį ir formą mes čia kalbame; kalbame apie fašistinių teroristų pražūtingus darbelius.

Ir klausimas savaime kyla: ar valdžios organai sugavo bent vieną tų, kurie dirba ir mēto bombas į kai-

Kas ką rašo ir sako

LIETUVA NETEKO DVIEJŲ ŽYMIŲ ŽMONIŲ

“Literatūra ir Menas” praneša, kad š. m. rugsėjo 20 d. Lietuvoje mirė jaunas, talentingas, išsimokslinęs literatūros darbuotojas Jonas Kaminskas.

J. Kaminskas buvo gimęs 1929 m. vasario 28 d. Šilutės rajone, Upynos kaime. 1954 m. baigė Vilniaus universitetą. Vėlonis jau spėjo pasireikšti Lietuvos spaudoje su svarbiais straipsniais, nagrinėjančiais literatūrą.

Kokia J. Kaminsko buvo mirties priežastis, laikraštis nepasako.

Vilniaus “Tiesa” praneša, kad po ilkos ligos š. m. spalio 5 d. mirė Lietuvos TSR liaudies artistas, žymus chorų vadovas kompozitorius Antanas Budriūnas. Laikraštyje paduodamas vėlonio nekrologas—platus ir užimantis. Prašome pasikaityti:

Antanas Budriūnas gimė 1902 m. rugsėjo 20 d. Pabiržėje. Pasimokęs muzikos privačiai, jau nuo 1920 m. jis pradėjo vadovauti chorams ir šį darbą tęsė visą savo gyvenimą. Sistemingai mokytis muzikos A. Budriūnas pradėjo 1922 metais Kauno muzikos mokykloje dainavimo, vėliau fortepijono ir vargonų klasėse. Po kelerių metų jis įstojo ir į prof. J. Gruodžio vedamą kompozicijos klasę, kurią biagė 1938 metais.

Atkūrus Lietuvoje tarybinę santvarką, A. Budriūnas pakviestas dirbti Kauno konservatorijos direktoriaus pavaduotoju mokslo ir mokyimo reikalams. Hitlerinės okupacijos metais iš konservatorijos jis buvo pašalintas. Nuo 1946 metų A. Budriūnas vėl dėsto Kauno konservatorijoje.

1949 m. jis persikėlė į Vilnių ir iki mirties dirbo Lietuvos TSR Valstybinėje konservatorijoje. Čia buvo prorektoriu, vadovavo operinio parengimo ir chorinio dirigavimo katedroms, dėstė chorinio dirigavimo disciplinas, vadovavo konservatorijos studentų choro studijai.

Ypač sėkmingai jo talentas tarybiniais metais. A. Budriūnas — respublikinių dainų švenčių vyriausiasis dirigentas, respublikinio choro dirigentų choro steigėjas, meno vadovas ir vyriausiasis dirigentas, nuolatinis chorinių kolektyvų konsultantas.

A. Budriūnas, originalus ir savitas kompozitorius, labai praturtino savo kūriniais lietuviškos dainos lobyną. Nors A. Budriūnas yra sukūręs ir instrumentinių kūrinių — simfoninę poemą “Vilijos ant pilialaknio”, styginių kvartetą, kūrinių fortepijonui, smuikui, pučiamųjų orkestrui, tačiau pagrindinį dėmesį savo kūryboje jis visada skyrė chorinei dainai. Daugelis A. Budriūno sukurtų dainų plačiai pasisklido po Lietuvą ir tapo beveik liaudies dainomis, o sūdingi choriniai kūriniai įėjo į lietuvišką tarybinę klasiką.

A. Budriūnas yra ne kartą pasirodęs periodinėje spaudoje kaip muzikos kritikas ir publicistas, savo straipsniuose propaguodamas chorinę kultūrą. Paskutinis A. Budriūno veikalas — muzikos vadovėlis bendrojo lavinimo mokykloms.

A. Budriūnas yra išauginęs didelį būrį dirigentų, kurių vardai gerai žinomi respublikai.

resniųjų organizacijų raštines, kurie padėginėja pažangesnių organizacijų bei įstaigų bustines?

Tiems, kurie organizuoja šitokias “išvykas,” galima drąsiai pasakyti: jos nesulaikys liaudies judėjimo pirmyn!

Beje, šie teroristų žygiai versta verčia kiekvieną kairesniojo sparno žmogų pagalvoti apie būrimąsi į bendrą judėjimą, į bendrą organizaciją ir bendrai kovoti.

koje. Jo nuopelnai, ruošiant muzikos kadrus, yra labai dideli.

Lietuvių muzikų šeima ir kultūros darbuotojai neteko talentingo kompozitoriaus, energingo chorų dirigento, reiklaus pedagogo, aktyvaus visuomenininko, kuklaus ir nuožirdaus žmogaus, visas savo jėgas atidavusio tam, kad lietuvių tarybinis muzikos menas suklestėtų.

LIETUVIŲ SPAUDA URUGVAJUJE

Urugvajiečių “Darbe” Gulbinas rašo:

Šiuo laiku Urugvajuje išeina du lietuviški spausdiniai.

“Darbas” išeina kas mėnesį 6-į ar 8-į puslapių. Renkamas linotipu, atspausdinamas ant gero popieriaus. Eina 36-nusius metus.

“Darbas leidžiamas pažangių lietuvių, todėl jame spausdinamos informacijos ir žinios iš Tarybų Lietuvos ir iš viso pasaulio. Kiekvienam lietuviui įdomu žinoti, kas vyksta kituose kraštuose pažangių lietuvių kultūrinėje veikloje.

“Darbas” yra įsitikinęs, kad šiandien yra labai svarbu išlaikyti atitinkamoje aukštumoje šūkį už pirmynžangą ir laiką.

“Darbas” žino, kad pasaulio progresą aktyvina darbo žmogus. Jis viską sukurė savo rankomis ir protu užvaldo žemę ir siekia į Kosmosą.

“Zinios,” spausdinamos ša-frografu, nešvarus lapelis, vadinama savaitiniu biuleteniu. Eina šeštusius metus.

Spausdina religines “tiesas.” Džiaugiasi, prisimindamas tuos laikus, kuomet Lietuvoje buvo deginamos “raganos” ir kuniagai bauginavo žmones pekla.

“Zinios” atsimena tuos laikus, kai šventikai viską valdė ir į atlaides eiti liepė. Klebonai valdė valakus žemių, o darbo žmogus, analfabetas, klūpodamas iš jų “atgailes” maldavo.

“Zinios” skelbia bažnytinę ceremoniją ir: didelę taurę pagiežos lieja ant Lietuvos liaudies, lyg ji būtų kuo jiems prasikaltusi.

Jėzuitai savo lapelį vadina “Informacinis Urugvajaus lietuvių Biuletenis.” Jie redaktiniame skundžiasi, kad dabar šiluvoje nebesusirenka tiek maldininkų, kaip 1906-aisiais ir sekančiais metais.

Sveikiname Lietuvos liaudį, kad ji taip elgiasi. Reikia, ji kultūringa, nebetiki stebuklais, nei burtais.

FILMAS APIE VYTAUTĄ MONTVILĄ

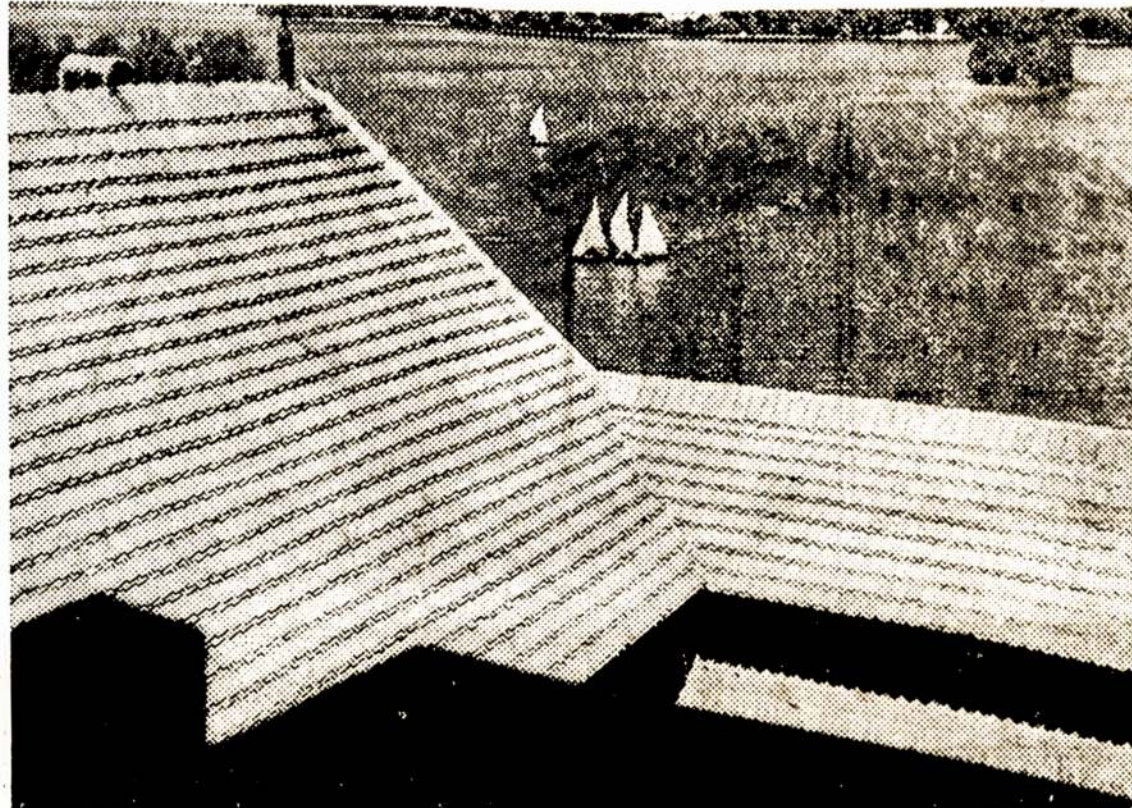
Elta praneša iš Vilniaus:

Respublikos ekranus išvydo naujas Lietuvos kino studijos meninis filmas “Naktys be nakvynės.” Jis skirtas hitlerinų fašistų sušaudyto talentingo lietuvių poeto, aistringo kovotojo už Tarybų valdžią Vytauto Montvilos atminimui.

Pagal maskviečio literato V. Ognevo scenarijų filmą pastatė režisierius A. Araminas ir G. Karka, jo operatorius—D. Pečiūra.

Pagrindinius vaidmenis naujajame filme atliko aktoriai S. Petronaitis, E. Matulaitis, R. Zdanavičiūtė, D. Melėnaitė, A. Masiulis, J. Miltinis.

Washingtonas. — Skelbiama, kad Amerika sustabdė “demilitarizuotos zonos vienos dalies” bombardavimą.

Prie Trakų

“Laisvei” ---55 metai!

Taip, šiemet sukanka 55-osios “Laisvės” gyvavimo metinės. Per tuos 55-erius metus ne vien “Laisvė,” bet ir veik visiems laisviečiams — ne tik prie jos dirbantiems, bet ir visiems jos skaitytojams, vadinamiesiems, rėmėjams—teko vislime pergyventi, nes gyvenome ir tebegyvename pasaulinė plotmė neramiais laikais. Jei kas turėjo bei turi daug priešių, tai darbininkų laikraštis turėjo ir tebeturi jų daugiausiai. Be kitų sunkumų “Laisvė” spaudžia ir jos skaitytojų senėjimas ir mirtys, o prie to prisideda ir nuolatinis reikmenų kainų kilimas.

Kad mes—visa laisviečių minia — per tuos 55-erius metus savo laikraštį savo organizacijos išlaikėme, apgyvendė, tai todėl, kad nebuvo palaiddi ir kad buvome klasiniai sąmoningi, kad tikėjome ir tebetikime darbininkų klasės istorinės misijos pergale.

Kas prieš 55-erius metus galėjome tikėtis, kad per 55 metus įvyks tiek daug ir tokių stambių istorinių įvykių! Mes—visas darbininkų klasės judėjimas—prieš 55-erius metus jautėmės tik smulkiais dulkelėmis palyginti su tuo, kas iki šiol pasiekiama.

Bet ir vandens lašai per ilgą laiką perskelia akmenį! Taip, mes turime kuo džiaugtis. Mūsų veikla, mūsų dalyvavimas Amerikos darbininkų judėjime, mūsų, nors ir mažytį, kitų šalių priespaudą kenčiantiems ir kovojantiems už laisvę žmonėms parama nebuvo veltui.

Per tuos 55-erius metus subyrėjo carizmas, nusirito nuo sostų ilga eilė karūnuotųjų galvų, susikūrė ilga eilė naujų valstybių, amžiais kentėjusių kolonijinė vergi-o-ją. Išsipildė ir mūsų, lietuvių, tautinė svajonė—mūsų tėvynės Lietuvos išlaisvinimas iš carizmo ir vėliau iš ją smaugusio smetoniškojo fašizmo.

I visa tai atsižvelgiant, mes su padidėjusiu entuziazmu turime dar labiau savo gretas suglausti ir svarbią rolę atlikusių ir tebeatliekančių savo spaudą stiprinti.

“Laisvė” yra ištikima ir nuolatinė mūsų namų laikračio. Ji daug patarnauja ir mūsų asmeniskame gyvenime. Ji kalba į mus, o mes galime kalbėti per ją. Mes esame įpratę būti susirėšę su kitų kolonijų mūsų bendraminčiais. Mes norime žinoti apie jų veiklą, o kitose kolonijose gyvenantieji mūsų šaliai — apie mūsų veiklą. Mes esame įpratę nuvažiuoti į artesnių

kolonijų pramogas, o kitur gyvenantieji mūsų draugai — į mūsų pramogas. Be “Laisvės” mes tų ryšių neturėtume, jaustumės vieni nuo kitų atskirti.

Per “Laisvę” mes plačiausiai ir greičiausiai galime pranešti kitur gyvenantiems savo pažistamiems, draugams, giminaičiams apie savo laimes ar nelaimes. Per “Laisvę” mes sužinome apie juos, o jie — apie mus. Ir tai pigiausiai atsieinantis ryšys.

Mes nūdžiungame, kai gauname iš kur nors laišką, atnešusį mums gal labai laukiamą, o gal visai netikėtą įdomią žinią. “Laisvė” yra mums nuolatinis ir didžiausias laiškas, pilnas žinių iš visur: iš Amerikos, iš kitų kraštų, iš Lietuvos, iš mokslo sričių — ne vien apie tai, kas vyksta žemėje, bet ir apie tai, kas vyksta kosmose.

Be “Laisvės” mūsų namuose pasireikštų tūštuma.

Mūsų pareiga

Jau paskelbtas ir prasidėjęs “Laisvės” vėjus naujiems skaitytojams gauti, išsibaugusioms prenumeratorams atnaujinti ir \$10,000 1967 metams biudžetui sukelti. Ji prašo mus sukrusti, susirūpinti—atlikti savo pareigą. Sunkėjant “Laisvės” padėčiai—turi būti ir kiek sunkesnė mūsų pareiga. Mes daug ką galime atlikti: kas skaitytoja, kas atnaujinimą, kas pinigine dovanėle—visi po kiek kas išgalime, ir mūsų tikslas bus pasiektas. Juk ir vandenynai susideda iš mažyčių vandens lašelių.

Gal ką kas pasakys, kad “Laisvė” per dažnai mini savo sukaktis—jau net kas 5-eri metai. Bet pats gyvenimas, pati pasaulinė padėtis kinta labai sparčiai, o “Laisvės” padėtis ypatingai. Mes gi, daugelis iš mūsų, vykdomė net vienametines sukaktis — gimtadienius, vardadienius—ir dėl to nesiskundžiame, net laukiame jų. Gi “Laisvė” mini savo sukaktis ir prašo stambesnės paramos tik kas penkeri metai.

Savo pareigą atlieku

Kartu su šiuo rašteliu atsiliepiu ir “Laisvės” prašymą su vienu doleriu už kiekvieną jos išgyventą metus—su bendra \$55 suma.

Spėju, kad ne kiekvienas iš mūsų tai išgalės arba išgalintis ištesės. Bet esu tikras, kad atsiras nemažai tokių, kurie prabilis stambesnėmis dovanomis. Dėl to nepyksiu, nors prieš juos ir liksiu tik nykštuku!

Maksimų džukas S. V.

Skaitytojų balsai

Dar apie Dr. A. Petrikos knygą

Gražioji vasarėlė jau pralinko. Aš turėjau progą perskaityti daktaro A. Petrikos knygą “Lietuvių Literatūros Draugija ir Pažangieji Amerikos Lietuviai”.

Perskaitęs, persitikrinau, kad toli gražu nėra pilna mūsų istorija, yra daug trūkumų. Neaprašyta knygų, kaip didesnių, taip ir mažesnių miestų kuopų veikla.

Aš labai gerai žinau visą veiklą Hudson, Mass., nes ten gyvenau nuo 1921 metų. Hudsonas nebuvo atskilęs nuo didesnių miestų veikloje, ir “Laisvėje” buvo gana daug rašyta apie Hudsono veiklą. Bet kodėl Dr. A. Petrika arba kas kitas nematė reikalo pažymėti tuos visus veikėjus, kurie dirbo ištikimai pažangiajame judėjime?

Tokie dalykai labai puldo energiją ateities veikimui visose kuopose. Reikėjo daugiau kreipti atydos į kuopų veikėjus, nes jie su-tvėrė visą pagrindą veikimui Centre. Jeigu nebūtų kuopų, tai ir Centras bei apskritys neveiktų. Centro valdyba per dažnai pažymėta, o kuopų valdybų nerasi niekur.

Ateityje reikia vengti tokių netikslumų!

P. Vaitekūnas
Brockton, Mass.
1966 m. rugs. 26 d.

Išlaisvintieji naciai dabar gyvena luksuse

Bėrlynas. — Abu išlaisvintieji aukšti naciai, Albertas Speeras ir Baldur von Schirachas, apsigyveno Vakarų Vokietijoje. Jie abu, sakoma, gyvena prabangoje. Speeras, kuris yra architektas, mielai priimtas į vadovaujančias architektūrinės firmos Vak. Vokietijoje. Von Schirachas, sakoma, turi daug kapitalo užsienio bankuose ir apie pragyvenimą jam visai nereikia rūpintis.

Abu išvyko iš Berlyno Vakarų Vokietijon kaip dideli ponai. Schirachą didelį juodas automobilis Vakarų Berlyno aerodrome privežė prie pat orlaivio, kas neleistina eiliniams keleiviams — tik diplomatams ir aukštiems valdininkams. Kaip žinia, šimtai pro-nacių demonstravo prie Spandau kalėjimo, kuris randasi britų sektoriuje. Jie reikalavo, kad Hessas irgi būtų išlaisvintas.

Jungtinės Tautos. — Tailandu užsienio reikalų ministras Thanatas Khomanas praeitą savaitę pasakė aštrią kalbą, kurioje pasmerkė generalinį sekretorių U Thantą. Kaip žinia, U Thantas pats yra tailandietis.

Khomanas sakė, kad U Thantas “nesupranta komunizmo pavojaus,” kad tą pavojų, esą, geriau suprantąs prez. Johnsonas.

Roma. — Italijos komunistai išleido viešą laišką katalikams. Tame laiške Italijos K. P. sako, kad dabar niekas jau negali abejoti, kad Amerika yra agresorė Vietname, o vietnamiečiai tik gina savo tėvynę.

TEREZOS NEIMAN PASLAPTIS

1956 metų didįjį penktadienį, keli tūkstančiai žmonių susirinko gatvėje priešais vienos valstietės namą Konersreito miestelyje, Vaikų Vokietijoje. Visi jie troško pamatyti Terezę Neiman.

1926 metais, kai Tereza turėjo 28 metus, kairiajame šone jai atsirado žaizda, iš kurios tryško kraujas. Kraujas tekėjo ir iš žaizdelių ant kaktos, plaukų ir pėdų. Tereza jautė aštrų skausmą keletą dienų. Po to staiga skausmai ėmė slūgti ir pagaliau visiškai praėjo. Žaizdos apsitraukė sausa permatoma plėvele, pro kurią matėsi raumenys. Ją gydęs gydytojas Zeidlis užrašė: "Tai nepaprastas atsitikimas. Žaizdos nepūluoja, nekyla uždegiminių procesų."

Neiman žaizdos yra ilgos savitaigos rezultatas. Kai kurių žmonių "dvasios valdžia kūnui" esti tokia didelė, kad jie savo valios pastangomis gali sukelti savyje fizinius pakitimus.

1939 metais paskelbtame straipsnyje amerikiečių psichiatras Morisas Čaldžas pavadino atvejį su Tereza Neiman "religine isterija su autografizmu ir dermatografizmu." Jo aiškinimu, pastarieji terminai reiškia kai kurių asmenų sugebėjimą smarkaus susijaudinimo būklėje išsiskirti savo kūne ženklus, išliekančius, pasak jo, gana ilgai.

Kai šis straipsnis buvo išspausdintas, Terezės Neiman žaizdos kraujavo jau 13 metų. Kasmet prieš didžiąją savaitę šios žaizdos imdavo kraujuoti ir nesiliaudavo visą sekančią po vėlykų savaitę, kartais net ilgiau. Tyrimai parodė, jog tai tikrai kraujas ir teka jis savaime.

Atsitikimą su Tereza Neiman komentavo medicinos mokslo daktaras profesorius V. Rožnovas, knygos "Hipnozė ir stebuklingi išgijimai" autorius.

Galima suminėti keletą atvejų, rašo jis, kai krikščionių fanatikų rankose ir kojose atsiradavo nuolat kraujuojančių žaizdų. Šie reiškiniai žinomi jau nuo seno. Ketvirtajame mūsų amžiaus dešimtmetyje vakarinių Ukrainos sričių gyventojų tarpe buvo išgarsėjusi Lvovo srities Mlinų kaimo samdinė Nastia Voštin, ant kurios rankų ir kojų buvo "Jėzaus Kristaus žaizdos." Dvasiškai plačiai reklamavo šį "stebuklą."

Kuo gi paaiškinti šiuos ir panašius "stebuklus"? Suprantama, smarkiu stiprių pergyvenimų poveikiu, nervų sutrikimais. Tai seniai niekam nėra paslaptis. Žinoma, žmonių psichikos poveikio jėga kūnui nevienoda. Stiprių nervų žmonių net giliausi pergyvenimai nesukelia didelių patikimų organizme.

Užtat žmonėms su padidintu nerviniu - psichiniu jautrumu ne tik realios, bet ir tariamos kančios (ir net džiaugsmas) palieka gilų pėdsaką vidaus organų veikloje, sukeldami kartais rimtus liguistus sutrikimus. Stiprūs nerviniai sutrikimai arba savitaiga gali sukelti liguistą būklę, visiškai

panašią į vieną arba kitą susirgimą.

Kartais iš gerklės ima tekėti kraujas, kaip sergantiems tuberkuloze, atsiranda opos, panašios į žinomus odos susirgimus. Gali sutrikti ir nervų sistema, valdanti viršutines odos kraujagysles, kaip ir būna stigmatikams.

Prityręs gydytojas tokį reiškinį iš karto atskirs, bet kitiems tai gali pasirodyti mįsle, net stebuklu. Stebuklingu gali pasirodyti ir išgijimas. Mat, dažnai tokie reiškiniai nepasidaro atsitiktinai, bet užtenka vieno dvejų stiprių poveikių psichikai, kelių hipnozės seansų — ir liga praeina. O stebuklų čia jokių nėra.

Iš žurnalo
"Technika Molodioži"

PADEKA

Prabėgo jau trys mėnesiai, kai mirė mano draugas dr. J. Repšys. Jis mirė birželio 26 d., 1966 m. Daug neužbaigto darbo paliko. Nemanė, kad mirtis taip staigiai ateis ir sėdinti kėdėje ir skaitantį laikraštį jį užklups. Daugelis pacientų nematė laikraščiuose, kad jis mirė. Per tris mėnesius kiekvieną dieną žmonės atėjo pas gydytoją. Kai kurie net apsiavė, neberadę jo, ir sakė, "kur mes dabar kita tokį gydytoją rasime? Jis nepaisė nei savo laiko, nei pinigų. Kai klausėme: "kiek daktare?" jis atsakė: "Jei turi trejetą dolerių, gali duoti, o jei ne, tai nereikia."

Advokatai šaukė per telefoną ir rašė laiškus, prašė raportu apie automobilį sužeistą žmones. Nors jis turėjo surašęs apie kiekvieną pacientą trumpoje sutraukoje, bet man vis tiek ėmė daug laiko plačiau kiekvieną rašta mašinėle nurašyti. O jų buvo daug. Dar ir dabar visai neužbaigiau.

Tokiu būdu aš ir pavėlavau padėkoti visiems žmonėms už gėles ir už visai man pareikštas užuojautas, kuriu man tiek daug prisuntė iš Kalifornijos, Čikagos, Floridos, New Yorko, nekalbant apie Bostoną ir jo apylinkę.

Reiškiu visiems širdingą ačiū!

Elizabeth Repshienė

New York. — "Karinis strategas" H. Baldwin rašo "Timese," kad JAV tuoj pritrūksią karo lėktuvų ir pilotų, kurie juos vairuoja. Tai esą todėl, kad daug Vietnamo patriotai amerikinių lėktuvų nukerta, kai jie pradeda sėti ugnį ant Vietnamo kaimų ir miestų.

PASTABA LIAUDŽIAI

Pasakyk tu, liaudie galingoji,
Ar ilgai dar kentėsi skriaudais?
Ar ilgai dar penėsi, darbščioji,
Prispaudėjų, skriaudikų gaujas?

Ar ilgai dejuosi, pusbadžiausi
Skėsdama nuolat sunkiuos vargus?
Ar ilgai turtuoliams duosi, leisi
Tavo triūsą ponaut pertekliuos?

Ar ilgai gi dar tu neturėsi
Laisvės ir žmogaus lygių teisių?
Ar ilgai karuose kraują liesi
Interesams turtuolių godžių?

Juk tu drūta, ir jeigu norėtum,
Visu kūnu aštriai sujudėt,
Tai be jokios gi baimės galėtum
Šį pasaulį ir viską turėt.

Jonas Juška

'LAISVĖS' VAJUS

(Atkelta iš 1-mo psl.)

N. Y.; K. Kilikevičius, Toronto, Canada; J. Žebrys, Cleveland, Ohio; Wm. Paulauskas, Elizabeth, N. J.; S. Radašis, Bayonne, N. J.; C. K. Urban, Hudson, Mass.

AUKŲ Į \$10,000 FONDA GAUTA SEKAMAI:

Detroit, Mich.: Brangus R. Mizara, šiame laiške rasite money orderį sumoje \$25. Tai auka pagerbimui Jurgio ir Sofijos Nausėdų auksinės vedybų sukakties. Jie susituokė 1916 metų rugsėjo 10 Su pagarba, Geo. Nausėda.

ALDLD 52 kuopos susirinkime, Detroit, Mich., Anna Daukus parinko aukų ant blankos. Gavo \$28.50. Auškojo:

ALDLD 52 kuopa \$15.00
J. Bubleusky 2.00
A. Daukus 2.00
Po \$1: Alex Anna Dockus, N. Astrauskienė, C. Nausėda, V. Kirvela, G. Nausėda, Mary Mikshis, Vincent Zabul, E. Vegelienė, 50c.

Nuo kitų gauta sekamai:

J. ir E. Bekampai, Cherry Hill, N. J. \$50.00
Josephine Šimkienė (paminėjimui vyro Juozo ir sūnaus Edwardo mirties),
Los Angeles, Calif. 50.00
M. Kazlauskienė, Binghamton, N. Y. 30.00
K. Genys, Scranton, Pa. 25.00
K. ir V. Milenkevičiai, Brooklyn, N. Y. 25.00
Iš Uogentienės pokylio, Binghamton, N. Y. 17.00
Frances Witkowsky, Ossining, N. Y. 11.00
P. J., Detroit, Mich. 10.00
A. ir V. Čepuliai, Brooklyn, N. Y. 10.00
Kazys Aleksynas, Brooklyn, N. Y. 10.00
B. F. Kubilius, Chicago, Ill. 10.00
P. M. Šolomskas, Brooklyn, N. Y. 10.00
K. Kaptenas, Brooklyn, N. Y. 10.00
J. J. Ynamaitis, Waterbury, Conn. 10.00
B. P. Kirstukas, Chicago, Ill. 9.00
P. Švelnikas, Easton, Pa. 6.00
B. Marcinonis, Waterbury, Conn. 6.00
Frank Obrekis, Shamokin, Pa. 6.00
E. Sungailienė, B'klyn, N. Y. 6.00
M. ir J. Rulis, Rockford, Ill. 6.00
A. Antanavičius, Stroud, Canada 5.00
Juzė Šleivienė, Methuen, Mass. 5.00
Elizabeth Mulokaitė, Philadelphia, Pa. 5.00
Ig. Klevinis, Scranton, Pa. 5.00
N. Dudonis, Chester, Pa. 5.00
Waterburietis 5.00
Frank Yakštys, Ozone Park, N. Y. 5.00
Bladas Samoška, Orlando, Fla. 5.00
Bernice Čiuberkiene, So. Boston, Mass. 5.00
M. Krunglienė, Woodhaven, N. Y. 5.00
Kazys Senkus, Minersville, Pa. 5.00
Mary Tamelienė, Flushing, N. Y. 5.00
Charles Devetko, Brick Township, N. J. 3.00
Anna Urba, Bethlehem, Pa. 2.00
C. Glaubert, Seattle, Wash. 2.00
F. Spaičys, Montreal, Canada 2.00
Po \$1: B. Gutkauskienė, Buzzards Bay, Mass.; P. Indrulenė, Scranton, Pa.; A. Ogent, Easton, Pa.; M. Kalušes, W. Fitchburg, Mass.; T. Markel, Niagara Falls, N. Y.; Uršulė Bagdonas, Flushing, N. Y.; A. Ramanauskienė, Kingston, Pa.; M. Mihasonok, Cleveland, Ohio; M. Graky, Asbury Park, N. J.; P. Sidlauskas, Laconia, N. H.; Bernice Chuberki, So. Boston, Mass.; Kazys Juknis, White Plains, N. Y.; Frank Petrillis, Gilbertville, Mass.; P. Tamošiūnas, Pittston, Pa.; A. Čiuberki, Los Angeles, Calif.; G. Evans, E. Setauket, L. I.; J. Sadauskienė, Mt. Sinai, N. Y.; Wm. Skuodis, B'klyn, N. Y.; Mrs. Linkus, Central Islip, N. Y.; Ben Brown, Sophie Zavis, Ig. Urbonas, Miami, Fla.; Anna Eloishides, So. Boston, Mass.; F. Kvetkas, Miami Beach, Fla.; S. Urbelis, Aurora, Colorado, ir J. Puodžiūnas, Chicago, Ill.

Po \$1: B. Gutkauskienė, Buzzards Bay, Mass.; P. Indrulenė, Scranton, Pa.; A. Ogent, Easton, Pa.; M. Kalušes, W. Fitchburg, Mass.; T. Markel, Niagara Falls, N. Y.; Uršulė Bagdonas, Flushing, N. Y.; A. Ramanauskienė, Kingston, Pa.; M. Mihasonok, Cleveland, Ohio; M. Graky, Asbury Park, N. J.; P. Sidlauskas, Laconia, N. H.; Bernice Chuberki, So. Boston, Mass.; Kazys Juknis, White Plains, N. Y.; Frank Petrillis, Gilbertville, Mass.; P. Tamošiūnas, Pittston, Pa.; A. Čiuberki, Los Angeles, Calif.; G. Evans, E. Setauket, L. I.; J. Sadauskienė, Mt. Sinai, N. Y.; Wm. Skuodis, B'klyn, N. Y.; Mrs. Linkus, Central Islip, N. Y.; Ben Brown, Sophie Zavis, Ig. Urbonas, Miami, Fla.; Anna Eloishides, So. Boston, Mass.; F. Kvetkas, Miami Beach, Fla.; S. Urbelis, Aurora, Colorado, ir J. Puodžiūnas, Chicago, Ill.

I Fondą aukų suplaukė \$410. Dar reikia \$9,590. Kadangi Fondas dėl 1967 m. nutartas \$10,000, tai pradžia dar silpnoka. Bet tikimės, kad laikui bėgant pasiekime nustatytą sumą.

Ačiū vajininkams už pasidarbavimą ir viršminėtiems bičiuliams už aukas.

"Laisvės" Administracija

KRYŽIAI

Palinkę kryžiai pakelėj, prie pirkios,
Ir trys kryželiai vietoj pavardės,
Tave su jais ir pardavė ir pirkio,
Ir nulydėjo iki pat duobės.

Prie kryžiaus kalė kas tikėtai norėjo,
Kas tik galėjo — niekino tave,
Sunkiu žingsniu pavargę dienos ėjo,
Kaimų takeliais ir pilka gatve.

Tu badavai, o prakaituotą centą,
Gudriai viliojo kunigo ranka,
Godžius nagus pridengęs kryžius "šventas"
Leido vadint tai viešpačiui auka.

Bet jau gana tų kryžių ir kryželių,
Juodu vaiduoklių žypančiais veidais,
Pasirinkai tu šviesų naują kelią,
Padėjęs kryžių praeičiai juodai.

Šiauliai

G. Jūronienė

DETROIT, MICH.

Spalio 1 d. įvyko šaunus Detroito Lietuvių klubo banketas - vakarienė. Žmonių buvo daug. Valgiai buvo skanūs ir visi buvo labai patenkinti. Buvo ir gėrimų, kaip minkštų, taip ir tvirtų. Bet tai jau buvo prie baro.

Klubas yra gana tvirta įstaiga. Narių turi virš 300. Svarbiausia, kad jis turi labai gabią pirmininkę — advokatę Stephanie Masis. Turi savo namą ir svetainę, kurioje susirenka daug publikos, žinoma, klubo nariai su savo artimaisiais. Turto irgi turi pusėtinai. Įstaiga išmokėta ir pinigų turi arti \$23,000.

Žinoma, taip nebūtų, jei neturėtume gabios valdybos. Prie mūsų gabios pirmininkės dar turime gabų, gerai patyrusį ir per daugelį metų tarnaujantį finansų sekretorių Balčiūną. Na, o dabar šiais metais dar susilaukėme labai gausaus išdininko, jaunuolio A. Rey-Rugieniaus. Žiūriu, banketo laikui jis, jo žmona ir dukros dirba kiek tik išgali. Taipgi turime jaunus trustistus: S. Gužą ir F. Rice. Tik gaila, kad Price gerai nesijaučia, sirgineja. Nutarimų raštininkė irgi labai gabi moteris. Amerikoje gimusi, rašanti anglų ir lietuvių kalbomis, tai Mrs. Bagdon. Vice-pirmininku yra senas klubo veiklės ir per ilgus metus darbuojasi klubo. Tai Stasiukaitis. Taipgi turiu pažymėti, kad sėkmingai ir per daugelį metų gerai dirba durų prižiūrėtoju J. Ramanauskas.

Tai tiek apie klubo valdybą.

Banketas buvo sutvarkytas kuo geriausiai. Man vienas asmuo taip sakė: "Tik Masytė gali taip sutvarkyti." Sutinku.

Klube per ilgus metus buvo senyvas narys Skiparas. Jau per keletą metų jis duodavo po šimtinę io gimtadieniui paminėti. Vis paduodavo Masytėi, kad ji tuo rūpintųsi, surengtų balių. Taip ir šiais metais buvo padaryta. Bet jau liūdnoje formoje. Skiparas jau išgyvenęs 83 metus.

Praėjusiame spaudos nikenike jis ir vėl perdavė Masytėi šimtinę ir vėl prašė surengti jam banketą. Bet, vargšas, banketo jau nesulaukė. mirė pirm jo. Tačiau jis buvo sakes: "Jei ir mirsiu, banketas turi būti!"

Prie banketo dar pridėti ir Mikų gimtadieniai.

Pirmininkė priminė, kad per šiuos metus jau mirė 18 klubo narių. Gaila!

Klubo virtuvėje yra keletas gerų gospadinų. Jos dažnai ten darbuojasi. Dažnai maitau Masiene. Ulinskienė, na, ir tą labai gabią bartendere, kurios pavardė esu užmiršęs, bet klubo nariai ją labai gerbia.

Beje, labai gerai prižiūri klubo įstaigą Išganaitis.

Tai tiek ši kartą apie klubą.

—:—

Spalio 2 d. vyko LDS 21 kuopos susirinkimas. Gaila, kad narių mažai atsilankė. Na, o kuopos valdyba bando viską kuo geriausiai daryti. Turime čia gimusią finansų sekretorę Lillian Gugas, Tai gabi moteris ir labai draugiška.

Mūsų kuopos pirmininkas J. Nausėda irgi labai geras ir darbštus vyras. Taip pat Vice pirmininkė O. Daukienė.

Šiamė susirinkime nutarimų raštininkės nebuvo. Ji irgi daug darbuojasi. Tai N. Astrauskienė. Ji yra ir LLD 52 kuopos raštininkė.

Spalio 16 dieną įvyksta banketas svetainės palaikymui. Tai reikia visiems įsitemyti. O. Dokienė, svetainės išdininkė, smarkiai tam darbuojasi. Bravo, Ona!

Yra daug labai gerų draugų, kurios virtuvėje darbuojasi: Nausėdienė, Daukienė, Lakomskienė ir Traimienė. Yra ir daugiau, bet visų negaliu atminti — atleiskite man.

Bravo jums, gerosios draugės!

—:—

Ne per seniai minėjome Jurgio ir Sofijos Nausėdų auksinę vedybų sukaktį. Bet "Laisvėje" buvo parašyta, kad tai buvo deimantinė sukaktis, o ne auksinė. Taip rašė Buves Pokylyje. Manau, kad jis nesupyks už pataisą.

Vietinis

MIAMI, FLA.

Mirė Antanas Makulis

Po ilgokos ligos Antanas išsiskyrė iš gyvųjų tarpo spalio (Oct.) 4 d. Palaidotas 7 dieną Woodlawn Memorial kapinėse, Miami, Fla.

Antanas paliko liūdėsi žmoną Anną, seserį Amilę ir brolį Juozą, du sūnus ir tris dukras, ir keletą anūkų.

Antanas buvo gimes Lietuvoje, Suvalkijos krašte, Veisėjų miestelyje. Amilė, Antanas ir Juozas 1912 m. atvažiavo Amerikon pas tėvą Gardner, Mass. Antanas ir Juozas dar maži būdami ėjo mokvklon. Paaugę, turėjo ieškoti darbo — pragyvenimą pelnyti. Vėliau, 1920 metais, apsistojo New Haven, Conn. Čia su broliu Juozu turėjo fotografijų studiją. Vėliau ir gėlvna, kur gyvas gėles auklėjo. Visur ir visuomet broliai Antanas ir Juozas laikėsi dailte, pelnydami kasdieninį pragyvenimą.

Vedant per New Haveną moderniskus vieškelius, ju dviejų įstaiga — nuosavybė turėjo būt prasalinta "iškelio". Valstija apmokėjo jiems už nuosavybę, — broliai Antanas ir Juozas skyrėsi.

1933 m. Antanas vedė Anna Andriukaiciūtę ir su gyveno du sūnus ir tris dukras.

Pavienis būdamas, priklausė ir veikė pažangiose organizacijose, ir skaitė pažanriečių spaudą. Sukūrus šeimyninį gyvenimą, Antanas visuomenės veikloje retai tenasirodydavo, bet prooresvves organizacijas palaikė iki pat mirties. Priklausė LLD. LDS ir prenumeravo "Laisvę".

1961 metais su šeima atsikėlė gyventi į Miami, Floridą, ir, apsipirkęs namelį, bandė pelnyti pragyvenimą ir baigti saulėleidžio dienas ramiai. Bet žiaurių ilgą, dėl kurios moderniška medicina dar nėra išradusi ginklo, su kuriuo galėtų žmoniją apginti, didžiai pa-

Prieš šimtą metų

• Vilniuje gastroliavo Ž. Turnijero cirkas. Pirmas spektaklis įvyko liepos 31 d. Katedros aikštėje. Tokios cirkos programos Vilnius dar nebuvo matęs. Turnijeras valdė arklius, kurie, muzikai akompanuojant, atliko sudėtingas figūras.

• Nuo rugpiūčio 1 d. priimamos telegramos į Ameriką. 20 žodžių (iki 100 raidžių) telegrama iš europinės Rusijos dalies kainuoja 131 rublis. 25 kapeikos, iš Sibiro ir Kaukazo — 164 rub. Jeigu telegramoje daugiau kaip 100 raidžių, tai perteklius dalinamas iš 5 ir už kiekvieną 5-ą raidę reikia mokėti: iš europinės Rusijos dalies — 6 rub. 56 kap., iš Sibiro ir Kaukazo — 8 rub. 20 kap. sidabro. Telegramos priimamos be garantijos už jų įteikimą. Svarbios telegramos gali būti patikrintos, perduodant atgal už dvigubą kainą.

• Padidėjo aukso ir sidabro išvežimas iš Rusijos į užsienį. Liepos 12 d. muitinių viršininkams Europos pasienyje duotas nurodymas tikrinti, ar nevežamas auksas ir sidabras, ar turima tam leidimas. Neteisėtai išvežamos brangenybės konfiskuojamos.

• Havro mieste Prancūzijoje išbandyti Biuverio nedegami drabužiai. Laių statvoklos geležinėje pakloje dviem eilėmis buvo sukrautos ir padegtos malcos. Biuveris, apsilvikes nedegamu kostiumu, užlipo ant laužo. Kelias minutes išis judėjo, nebudamas karščio.

• Mezopotamijoje, netoli Diabekiros, staiga nuslugo žemė. Nuo žemės paviršiaus dingo 16 kaimų kartu su gyventojais.

• Vilniaus sveikatos komitetas pranešė, kad rugpiūčio mėn. pirmojoje pusėje Vilniaus gubernijoje susirgo cholera 313 žmonių. Iš jų 169 pasveiko. 93 mirė. Mėnesio viduryje dar sirgo 51 žmogus.

Laikraštis "Vilenski vestnik" rugpiūčio 12 d. pranešė, kad choleros epidemija prasidėjo ir Kaune.

HOMERO ATVAIZDAS

Ar gyveno Homeras? Jeigu gyveno, tai kada ir kur? Šie klausimai jau nuo seno neduoda ramybės tyrinėtojų. Žinomi Homero atvaizdai tėra Romos imperijos laikų kopijos.

Neseniai Joso saloje Graikijoje, kurioje pagal padavimą palaidotas didysis poetas, rasta IV a. pr. m. e. moneta. Joje yra įrašas: Homeras.

Jeruzalė.—Buvusio premjero Ben-Guriono vadovaujama Rafi partija (dešinieji socialdemokratai) veda derybas su dešiniais ir religiniais partijomis sudaryti koaliciją. Jeigu tokia koalicija įsigyvendintų, pabėgtų yra, kad ji gali išstumti iš valdžios dabartinę socialdemokratų ir kairėsiųjų socialistų koaliciją.

trumpino jo saulėleidžio dienas.

Išėkis, Antanai, ramybėje, Annai, tavo žmonai, seseriai, broliui ir sūnams — dukterims, draugai ir pažįstami reiškiami giliausi užuojautų.

J. Šukaltis

Ksavera

Amerikos žmonės reikalauja baigti karą

Iš referato, skirto taikos gynėjų mitingams

Jei dar kas iki šiol mano, kad šis nepopuliarus karas Amerikos žmonių remiamas, tai turėtų patikrinti neigiamus faktus.

Pereito birželio mėnesį Kalifornijoje ir kitur valstijose nominacijose į valdininkus visai žmonėms nežinomi kandidatai, kurie stovėjo prieš karą, gavo nuo 20 iki 46 procentų balsų. Tas ypatingai stipriai pasireiškė Kalifornijoje. Dabar rudens rinkimuose tie kandidatai, kurie pasisakė prieš karą, bus remiami, o kai kurie, beveik laimėję nominacijas, balsavimo metu bus įrašomi į balotų blankus.

Kodėl karas?

Per pastaruosius 40 metų Vietnamo žmonės kovojo už savo laisvę prieš kolonijinius įsiveržėlius ir eksploatatorius. Tai buvo kovos prieš prancūzus, japonus ir dabar prieš amerikonus. Aš negaliu įsivaizduoti didesnio patriotizmo mūsų šalies žmonių, kaip tas, kuris, prisimindamas mūsų šalies revoliucinę kilmę, stoja ginti vietnamiečių sieki. Juk jie nieko kito nepasiro, kaip tik to, kad jiems būtų leista baigti savo civilinę kovą ir revoliuciją be jokių svetimšalių įsiveržėlių, kurie tam kelią pastoja.

Supraskime, kad mes esame agresoriai, sivilintojai jų laukų ir kaimų, žudytojai jų žmonių, naikintojai jų mokyklų, ligoninių ir namų. Ir toji agresija turi būti sulaikyta, nes kitaip mes, sveiko proto amerikiečiai, negalime eiti gulti rama sąžine. Šiandien mūsų nėra kito svarbesnio siekio Amerikos dienotvarkėje, kaip baigimas šio žalingo ir purvino karo. Privalome baigti jį, išsitraukiant iš Vietnamo žemės, iš jų padangės ir iš šalį supančių vandenų, kur stūkso mūsų prekiniai ir kariniai laivai ir ten glūdinti bombonešiai-lėktuvai.

Galime pasididžiuoti mūsų taikos darbuotojais

Mes, Amerikos gyventojai, turime pasididžiuoti mūsų jaunimu ir moterimis, kurios šiaandien kovoja, kaip niekad pirmiau, prieš šį karą. Šimtai demonstracijų ir įvairių būdų kreipia karininkų dėmesį, kad šis karas nepopuliarus, ir kad mes nesutinkame, kad mūsų jaunuoliai dėtų galvas, paneigiant Amerikos brangias revoliucines tradicijas.

Nelabai seniai J. Edgar Hooveris užtikrino JAV marinus, kad karo priešai bei demonstrantai ir budėtojai prie karinių įstaigų "yra moraliai, protiniai ir jausminiai nesubrendę." Argi? Reikia sutikti su mūsų Universitetų Profesorių Sąjunga, kuri paskelbė: "Mokytojai ir studentai yra piliečiai ir turi teisę pasireikšti kaip ir kiti piliečiai. Laisvos diskusijos ir debatai naminiais ir užsienio klausimais — tai lemiamas reikšmingas demokratinėje draugijoje."

Leiskite man pasakyti, kad pagarba pažemintiems profesoriams, taip labai apšmeižtiems studentams ir kovojančioms moterims niekad nebuvo taip didi,

kaip dabar. Koks neamerikinis Hooverio nonsensas — paneigti lojalumą ir protavimą tų piliečių, kurie stovi prieš karą! Reikia didžiuotis tais jaunuoliais, kaip studentais, taip ir kitais, ir tomis kovojančiomis moterimis, kurių šimtai ir tūkstančiai atsisako remti karą, vedamą už tūkstančių mylių nuo mūsų šalies.

Mes, kurie priešinamės Vietnamo karui, turime degti iš gėdos dėl savo šalies elgesio. Žmonės, kurie sulgę tradicijų pasisventę pasauliniais taikai darbuojais, dabar apkaltinti. Šalis, kuri turėjo stovėti už taiką pagal savo istorines tradicijas, dabar tapo agresorių šalimi.

Taika gali būti laimėta tik įtempta kova

Kalifornijos universiteto leidžiamame biuletinyje pareikšta: "Žmogus, kuris nesutinka įsivelti į tą masinių žudynių atsakomybę, atsisako pakelti balsą prieš tai, yra ne geresnis už tuos, kurie rūpinasi tik savo asmeniniu saugumu, kuomet tūkstančiai ir milijonai buvo deginami Dachau ir Varšuvos getuose prieš dvidešimt metų."

Taikos šūkis Amerikoje negali būti nutildytas. Tik visiškas politinis teroras, kuris sunaikintų mūsų Amerikos demokratiją, tegalėtų sulaikyti taikos darbuotojus šiandien. Šiandien nuolatos kyla gaudinimas raudonu teroru, visokie birčiai ir hitlerininkai su savo kryžiaus ženklais pasirodo gatvėse, ir jiems tai leidžiama. Televizija, radijas ir spauda, nuolatos kalbėdama apie mūsų Vietnamą, skelbia, kad tiek ir tiek užmušta komunistų sudaro tokią atmosferą, kad reikia komunistus kaip mases mušti šimtais, nors tai didžiulia, kuriuos jie užmuša, yra partizanai, išsilaisvinimo fronto nariai. Tai Vietnamo liaudis. Viskas tas daroma, kad nuslopintų taikos veiklą šalyje.

Atsiminkime, kad nors Amerika buvo skaitoma progresyvia šalimi, bet viskas, kas tik buvo progresyvaus, buvo iškovota per liaudies kovas. Tik reikia prisiminti, kad panaikinus vergijos, kova už darbo unijas ir trumpesnės darbo valandas, už moterims balsavimo teises, šiaandien už negrų balsavimo teises, už senatvės pensijas ir nedarbo apsaugą, kokia ji būtų, išgauta tik sunkiomis kovomis, kur nereikėjo kovotojams pralieti kraują ir kęsti įkalinimą. Dabar taikos darbuotojai ir civilinių teisių gynėjai areštuojami, persekiojami ir užmušami. Daug kam primetama "išdavikų" jei pareikalauja ištraukti kariuomenę iš Vietnamo. Bet ar mes turime išsigast? Juk tie, kurie rašė Amerikos istoriją savo darbais, tokie kaip John Brown, Parker, Susan Anthony, Eugene Debs, Jack London, Lincoln Steffens, William Foster, Medgar Evers, James Reeb ir kiti, nenusilenkė prieš persekiojimą. Pergalę laimėtik tie, kuri nesustojo dirbė nė vienai valandai.

Kodėl šiandien Vietnamo klausimas ir kova prieš karą svarbiausias klausimas šioje šalyje ir pasaulyje."

Pirmiausia, kad prezidentas Johnsonas, valstybės sekretorius Ruskas, George Bundy ir kiti valdininkai, taip pat beveik visa Amerikos spauda, nuolat kartoja žmonėms, kad Pietų Vietnamas buvo Ženevoje įsteigtas 1954 m. kaip pastovi nepriklausoma valstybė. Bet faktai rodo ką kitą. Padalinimas Vietnamo į šiaurinį ir pietinį buvo tik laikinas, ir Ženevos nutarimas nustatė viso Vietnamo valdiškų rinkimus 1956 m., kad suvienytų šalį. Jungtinės Valstijos per savo marionetą, Pietų Vietnamo prezidentą Diemą, atsisakė nuo tų rinkimų ir tuo paneigė Ženevos sutartį. Mūsų valdžia išvyk pritarė laisviems rinkimams, bet kuomet numatė, kad šiaurės Vietnamo prezidentas Ho Chi Minh laimės, tai viską sulaukė. Dabar buvęs prezidentas Eisenhoweris tą jau viešai pripažįsta savo memuaruose. Todėl JAV kaltos su laužyme savo pažadą.

Antra. Mūsų valdžia atmeta Nacionalinį Laisvinimosi frontą Pietų Vietname ir atmeta jo militarinę jėgą, kurią dabar vadina Vietkongu. Šis frontas vedė nacionalinį sukilimą-revoliuciją ir šiaandien yra remiamas trijų ketvirtadalių šalies žmonių. Žmonės, kurie ilgai buvo po kolonijine priespauda, dabar ieško laisvės nuo visokios išaukštinės įtakos, nuo visų marionetų, kurie atstovauja kolonistus ir imperialistus — vakar Prancūzijai, Japonijai, Anglijai, šiaandien Amerikai. Vietkongo kova — tai pasaulinė plotmė sukilimas "vietinės" daugumos prieš Vakarų mažumos dominavimą. Vietnamiečiai nori būti laisvi ne tik nuo Vakarų imperialistų, bet ir nuo Kinijos, jei mes prie to leistume.

Trečia. Johnsonas elgiasi visai priešingai mūsų šalies 1964 metais jam suteiktam rinkimų mandatui: kai jis pamatė, kad Vietkongas pradėjo karą Pietų Vietnamo laimėti, griebėsi bombarduoti šiaurinį Vietnamą. Tą jis darė pasiremdamas

tuo, būk šiaurė visą laiką darė invaziją į Pietus ir jiems suteikė didžiulą karinių jėgų ir ginklų. Tai buvo tik pritekstas pulti šiaurę bombonešiais. Ir taip Amerikos valdžia sutiko remti net devynias skirtingas "valdžias" Pietų Vietname, su kuriomis, kaip diktatoriais, nesutiko pati liaudis.

Praplėsdami karą, mes panaudojame nežmoniškų išbandymų naujų militariųjų ginklų ir strategijų.

Aišku, kad jei Amerika sieks vis daugiau ir daugiau Azijos teritorijos dėl žaliavų, kaip tungsteno ir skardos, ką nesidrovėjęs pasakė buvęs prezidentas Eisenhoweris 1953 metais, kalbėdamas Seattle, Wash. Galima tikėtis, kad Tarybų Sąjunga ir Kinija bandys surasti būdą užkirsti tam kelią. Tame glūdi didžiulasis pavojus, apie kurį mes mažai kalbame. Nuolatinis karo plėtimas varo prie kraštutinybės, kuomet bus panaudoti branduoliniai ginklai, kurie atneš ne tik Azijai, bet ir mums praeitį. Atneš tą, ko mes nepajutome per pereinamus pasaulinius karus.

Ketvirtas. Mūsų šalis varo biurią politiką taikos derybų klausimu. Nors prezidentas ir jo kabinetas nuolatos kalba, kad laukia pasaukimo į derybas iš anos pusės ir stovi pasirengę taiką vykdyti ir nors pasiklausia pareiškė, kad pasirengę ištraukti kariuomenę, kuomet anoji pusė to padarys. Bet atsiminkime, kaip prieš dvejus metus žurnalas "Look" išklė tą faktą, kad šiaurinis Vietnamas sutiko priimti prez. Johnsono nuolat kartojamus žodžius: "Sutinku surinkti besąlyginiai bet kur ir bet kada taikos deryboms nustatyti." Žurnalas išklė kad šiaurinis Vietnamas buvo susitaręs su Jungtinių Tautų Organizacijos sekretorium U Thant'u susitikti Rangoone, Burmoje, kaip tinkamiausioje vietoje. Sužinojome, kad Johnsono administracija atsisakė ir net per tą laiką tą faktą užtylėjo. Todėl aišku, kodėl šiandien šiaurinis Vietnamas ir Pietinio Vietnamo išsilaisvinimo frontas negali pasitikėti mūsų šalies žodžiais. Taipgi aišku, kodėl JT sekretorius rezignuoja ir atvirai pasako, kad jis nusivylęs

mūsų šalies darbuote link taikos palaikymo.

Ką turime daryti?

Amerikos žmonės neturi viską pavesti valdžiai. Senatorius Morse ne sykį pasakė: "Amerikos žmonės turi pripažinti tą faktą, kad tai jų galutinė atsakomybė patvarkyti, kokia jų užsienio politika turi būti. Tai nėra vien tik prezidento atsakomybė, nes pagal mūsų šalies konstituciją jis tik administratorius žmonių nustatytos politikos."

Atsiminkime, kad mes turime galutinai išspręsti: Priimti nelegalų, nemoralų, agresyvių karą ar masinį pasipriešinimą, reikalaujant jį sulaikyti.

Yra šimtai būdų, kuriais galima vesti protestą prieš karą. Daug kas gali kalbėti susirinkimuose bei kaimynystėje. Kiti gali parašyti spaudai ir artimiems laiškus, o kas svarbiausia — pasiųsti laiškus mūsų kongresmanams ir senatoriams.

Dabar eina rudens rinkiminė kampanija, ir mes čia galime daug pasidaryti, priversdami mūsų kandidatus kalbėti prieš karą. "Moterys už Taiką" tą programą jau gerai praplėtė. Nuolatos lapeliais ir per spaudą, taipgi apmokamais skelbimais ir per radiją kalba už tuos kandidatus, kurie pasisakė už atšaukimą kariuomenės iš Vietnamo ir baigimą karo.

Nereikia nusiminti, jei tuojau rezultatų nesimatoma. Jei ims ilgą laiką sustabdyti trečiąjį pasaulinį karą, tai mes darbuosimės ilgai. Jei mes pasiduosime apatiškai ir sakysime, kad mūsų menka asmeninė darbuotė nieko nepasiekė, tai mes nušluosime Jeffersono tradicijas į gurbą.

Negalime nustatyti, kaip ir ką kiekvienas gali veikti, bet kiekvienas gali pasirinkti kad ir menkiausią protesto būdą, kad ir tik paskleidžiant kaimynystėje prieškarinį lapelį bei tokį, kuris agituoja už taikos kandidatą.

Yra daug efektingų būdų veikimui ir jie visi reikalingi, jei norime sustabdyti karo plėtimą ir napalmo bombų peklą.

Baikime karą ištraukdami savo kariuomenę, kaip padarė Prancūzija. Vardan mūsų gražių sūnų ir anūkų, išreikalaujame jiems teisę gyventi!

MIAMI, FLA.

Žodis kitas apie negrus ir baltuosius

Man dar piemenėliu esant Lietuvoje, 1895 metais, negrų ten niekas nebuvo matęs nė vieno. Bet ir tarp šėrųjų katalikų mes turėjome pusėtinai žulikų, vagių ir žmogžudžių. Pameniu vieną tokį vardą Šimukas Gri-gaitis, kuris vogė viską, kas tik po ranka pakliuvo. Pavogė ir mano brolio Kazimiero Stankevičiaus šaunų arklį. Dar vėliau tas Šimukas prie pat Jonavos išžudė vieną šeimą. Buvo su-sektas, nuteistas ir rusų valdžios išsiųstas į katorgą visam amžiui prie sunkių darbų.

Gyvenant Amerikoje, praėjus daug metų, man teko 1921-ais ir 1922-ais metais lankytis Lietuvoje. Žmonės pasakojo apie tokias vagystes ir žmogžudystes, kad aš negalėjau net ramiai užmigti. Sugrįžęs į Ameriką, gavau laišką nuo giminių, kaip du Lietuvos kareiviai išžudė vieną šematonių šeimą iš septynių asmenų, netoli nuo Žeminių, pasipin-gavimo tikslais. Bet vienas iš tų dviejų kareivių pasipaviedėjo kunigui ir prašė griekų atleidimo. Žinoma, kunigas griekus atleido, bet tą pačią dieną pranešė policijai. Abudu kareiviai buvo suimti ir geležiniais pančiais supančioti ir vedžiojami po Kauno miesto gatves, o vėliau sušaudyti.

Dar vėliau, patapęs Lietuvai tarybine, banditai išžudė R. Mizaros brolio vi-są šeimą. Vis tai buvo baltųjų banditų darbai. Jie daug nekaltų žmonių išžudė.

Prieš 20 metų mes apsi-gyvenome Floridoje, Miamio mieste. Tais laikais negrų gyvenimas buvo prastas, nes jie buvo atskirti nuo baltųjų visur kur: restoranuose, viešbučiuose, stotyse, busuose ir visose kitose viešose vietose. Negrai buvo nustumti į užkampį, už durų, kaip kokie šuneliai. Apie civilines teises mažai kas kalbėjo ar rūpinosi.

Aukščiausiasis teismas negrams pilietinių teisių praktikoje nepripažino.

Šiandien Miamio mieste negrai jau kartu su baltaisiais valgo. Baltųjų rajonuose nusiperka namus. Busuose mes matome negrus šoferius. Žodžiu, mūsų mieste lygūs piliečiai su baltaisiais visur kur.

Dabar eisime prie paskutinio taško. Jeigu negrų tarpe yra blogų žmonių, žulikų ir žmogžudžių, tai juk ir baltųjų tarpe tokių žmonių yra, ir nėra reikalo jų glostyti.

Tai draugas S. Zavis ir pasakė per porą "Laisvės" numerių.

Aš pats, dirbdamas kirpykloje, glaudžiai draugavau su negrais. Kai kurie jų pasiskolindavo iš manęs pora dolerių ir draugiškai atiduodavo. Tik vienas negras pasiskolino pusėtiną sumelę dolerių ir dingo kažkur. Bet aš už tai, žinoma, nekaltinu visų negrų.

V. J. Stankus

Washingtonas. — Prezidento dukra Lynda Bird, 22 metų amžiaus, tapo žurnalo McCall's redakcijos nare.

Pittsburgh, Pa.

LDS 8-osios apskrities komitetas, pagal konferencijos nutarimą, rengia pasitikimo banketėlį dviem moterims, kurios praėjusio rugpjūčio mėnesį aplankė Lietuvą, savo gimtinę kraštą, kuriame praleido 20 dienų. Tai tur būt buvo gražiausia, maloniausia ir jdomiausia kelionė iš viso gyvenimo, sako toje kelionėje buvusiosios.

Jų grupė buvo iš eilės šių metų penktoji. Kiekvienai turistų grupei sugrįžus visi dalyviai turi ką nors kitą pasakyti, nes kiekvienas žmogus ką nors kitą matė, kitą girdėjo, nes kiekvienas lankėsi po skirtingas vietas, už tai turi ką naujo. Jos pateiks bendrų išvadų, o tokiose kelionėse pasitaiko ir juokų.

Pasitikimo pobūvis įvyks spalio 23 d., kaip 4 val. po pietų. Vieta LDS 160 kuopos name, 1317 Reedsdale St., N. S. Pittsburghe. Pasimokėt reikės po \$2. Maisto supirkėja ir gospadinės gerai pritrysusios tame darbe, manoma, kad svečius pavaišins kuo geriausia. Taigi dar kartą primenu pasižymėti dieną ir laiką. Prašome ir svečių atsivežti. A. M. Pipiras

Philadelphia, Pa.

Spalio 5 d. nuvykom pas draugus Peter ir Casie Valenta, gyvenančius Egg Harbor, N. J. Sutiko mus Peter ir duktė Mrs. Cook labai nesmagūs. Paaškin-o, kad Casie ištiko žiaurus širdies smūgis. Spalio 1 d. išvežta ligoninėn į Atlantic City, N. J., rimtai serganti. Geroje priežiūroje jau kiek eina geryn.

Patartina draugams parašyti jai atviruką. Namų adresas: Mrs. Casie Valenta, Bremen Ave., Box 263, Egg Harbor, N. J. 08215. Sirdingai linkiu laimingai susveikti. P. Walantienė

SIDABRAS FOTOGRAFIJOJE

JAV firma "Kodak" per metus sunaudoja 800 tonų sidabro fotografiniams medžiagoms gaminti. Pasaulinėje fotochemijos pramonėje sidabro suvartojama apie 3,000 tonų.

AUGA ANALFABETŲ SKAICIUS

Sparčiai augant gyventojų skaičiui, didėja ir neraštingųjų skaičius. Šio šimtmečio antroje pusėje jų gretas papildė dar 40 milijonų žmonių. Dabar analfabetų žmonių nuo 14 iki 44 metų amžiaus tarpe yra: Afrikoje — 94 milijonai, Pietų ir šiaurės Amerikoje — 34, Azijoje — 245, Europoje — 9.

NEMATYTAS MINERALAS

Tarybiniai mokslininkai, dirbantieji okeanografiniame laive "Vitiaz", išgriebe iš Indijos vandenyno dugno luitą, kuris skiriasi nuo visų iki šiol žinomų mineralų. Jis yra tamsiai žali spalvos, labai sunkus ir turi savyje daugiau metalų, negu kiti žemės plutos mineralai. Mokslininkai mano, kad šis mineralas patekęs iš mūsų planetos gelmių. Jis išgriebtas į vakarus nuo Madagaskaro iš 5,800 metrų gylio.

Vilnelė bėga į Viliją. (J. Sabo).

Gantmo fakulteto dekanas Česlovas Kudaba. (A. Sutkauskas).

BROCKTON, MASS.

Rugsėjo 30 d. Montellos Vyru Dailės grupė turėjo repeticijas Lietuvos Tautiškam name. Po repeticijų įvyko susirinkimas, ir tarp kitko, nutarta surengti rudeninį pikniką po stogu.

Lapkričio 6 d., sekmadienį, Liet. Taut. namo viršutinėje salėje, 1-mą valandą dieną, įvyks tas parengimas. Įėjimas tik 50 centų, o bus muzikos, dainų, taipgi bus valgių ir gėrimų. Prašome visus dalyvauti.

Spalio 3 d. įvyko LLD 6-tos kuopos susirinkimas. Buvo apkalbėta "Laisvės" vajeaus eiga ir fondo sukelimo klausimas. Išišdo paaukojome \$10 ir nutarėm surengti draugišką vakarą šeštadienį, lapkričio 19 d., Liet. Taut. namo "School-rumyje", 6 val. vakare. Įėjimas nemokamas.

Prašome "Laisvės" skaitytojus ir šiaip spaudos pritarėjus dalyvauti. Parengime galėsite atsinaujinti "Laisvę" ir "Vilnį". Turėsite arbatos ir užkandžių. **George Shimaitis**

Mirimai

Praėjusią vasarą mirė daug lietuvių. Nors jų tarpe progresyvių nebuvo, visvien reikia pranešti per spaudą.

Rugpiūčio 16 d. mirė Edward Tamulevich, 46 metų. Paliko žmoną Anną, du sūnus, dukterį ir tėvą Charli, kuris vadindavosi Satrinis. Taipgi paliko šešis brolius.

Rugpiūčio 17 d. mirė Stanley Dargis, palikdamas žmoną Veroniką, sūnų Robert iš Jamaica Plains, Mass.

Rugpiūčio 18 d. mirė Joseph Krysciūnas. Liko sūnus Joseph, duktė Louise Brides.

Rugpiūčio 25-tą dieną mirė Kostantas Kilkus, 89 metų amžiaus. Liko brolis John Kilkus, o kitas brolis Longinas Lietuvoje.

Rugpiūčio 28 d. mirė Mary Waitkevicz, 76 m. Buvo nuvykusi svečiuose pas sūnų Seaford, L. I., N. Y., ir ten mirė. Liko sūnus ir trys dukterys.

Rugpiūčio 30 d. mirė Esther Witis (Krush). Paliko vyrą John Witis, sūnų, brolių ir dvi dukteris.

Rugsėjo 1 d. mirė Andrew Plikевич, 76 m., priklausė prie Šv. Roko draugystės ir Piličių klubo. Paliko du sūnus ir dukterį.

Rugsėjo 10 d. mirė Kazimiera Jankūnienė, 74 m. Paliko du sūnus, Antaną ir Petrą Jankūnus.

Rugsėjo 11 d. mirė Mary Miltinis, 76 m. Paliko vyrą Frank Miltinį, dukterį Mary, žentą ir jų sūnų.

Rugsėjo 21 d. mirė Thomas Švedas, kuris priklausė prie kazimierinės draugystės.

— George Shimaitis

Lowell, Mass.

Spalio 9 d., pas A. ir M. Kazlauskus, Haverhille, įvyko parengimas, kurio pelnas skiriamas "Laisvei".

M. Kazlauskienė ir A. Račkauskienė turėjo gana sunkiai padirbėti, prigaminamos tiek daug valgių tokiai masiai žmonių. Žmonių buvo suvykusių iš visų apylinkės miestų.

M. Kazlauskienė, negana kad taip sunkiai dirbo, dar su vyru paaukojo \$30 maistui. V. Račkauskas, kuris negalėjo dalyvauti parėje dėl ligos, prisiuntė auką \$5.

Reikia duoti didelį kreditą M. Kazlauskienėi ir A. Račkauskienėi už jų tokį didelį pasidarbavimą. "Laisvei" liks gražaus pelno.

— George Shimaitis

Spalio 23 d. lawrenciečiai rengia pietus Maple Parke, 1:30 valandą dieną. Čia irgi pelnas skiriamas "Laisvei". Užprašome iš visų kolonijų pažangius lietuvių dalyvauti. Mūsų laikraščio "Laisvės" vajeaus jau prasidėjo, tad turime visi pasidarbuoti, kad gautume naujų skaitytojų, kad atnaujintų prenumeratas seni skaitytojai ir kad prisiimtų dėtų kas kiek išgali su auka. Reikia sukelti "Laisvės" fondan \$10,000, kad laikraštis lankytų mūsų stubeles, kaip ikišiol lankė su teisingomis žinomis iš viso pasaulio.

Lowellietis

Lawrence, Mass.

Vasarai baigiantis, baigiasi ir vasariniai parengimai, bet Maple Parke spalio 23 d. įvyks dideli pietūs. Vietą visi žinote, — tai mūsų parkas, Methuen, Mass.

Pietus rengia LLD 37-ta kuopa, LDS 125-ta kuopa ir Maple Parko Bendrovė. Pietūs bus duodami 1:30 valandą. Pelnas skiriamas lietuviškai spaudai, — "Laisvei".

Kviečiame visus vietinius ir apylinkių miestų lietuvius atsilankyti.

Taipgi prašome LLD 7 apskrities valdybos atšauktyti konferenciją tą dieną. Mes negalime parengimo nukelti, nes jau turime išpardavę nemažai bilietų.

V. Kralikauskas

Viena. — Pastaruoju metu dideli lietūs užplūdę Austrijos upes, tarpkalnėse užgriovė žemėmis kelius.

Philadelphia, Pa.

Po dešimties mėnesių ramybės, prie Girard kolegijos protestų banga vėl praplūpo.

Spalio 8 d. skaitlinga negrų minia, aukštai iškėlus laisvės simbolines vėliavas, demonstratyviai žygiavo aplink segreguotą Girard kolegiją su šūkiu: "Primitivizmas ir kolegiją ir negrų našlaičius berniukus". "Sulaužytą tą pasenų nelemė S. Girardo testamentą, kuris taip baisiai skriaudžia juodąją rasę!"

Pernai kolegijos pikietimas pridūrė miestui su virš milijoną dol. lėšų, apmokėjimui specialiai policijai už saugojimą kolegijos. Negrų vadai sako, jie tol kolegiją piketuos, kol segregacijos dokumentas bus sulaužytas.

Na, o vadinamoj Kensington miesto daly baltieji rasistai sukėlė maistingą protesto demonstraciją prieš juodąją rasę, nes viena dar jauna negrų pora su trimis vaikais atsikraustė į baltosios rasės apgyventą bloką. Baltieji sovietistai, sukiršinti ku kluku klanų, spiegdami kaip žvėrys, išdaužė negrų namo langus, butelius, plytgalius sužeidė tris policistus, kitus du apdrabstė baltais dažais. Trys šimtai policijos per 4 dienas malsino riaušes. 22 riaušinininkai areštuoti daugiausiai jaunuoliai. Iš areštuotųjų 8-ni prisipažino esą aktyvūs ku kluku klanu nariai.

Užpakaly Dailės Muziejaus stotį didoka ir graži generolo Pulaskio statula. Pulaskis pagelbėjo šiai šaliai išsilaisvinti iš po britų monarchijos. Spalio antrą dieną lenkai patriotai, priederami pagerbė savo tautietį Kazimierą Pulaskį stulaidų įžymų karininką, padėdami gėlių vainiką prie paminklo.

Šiomis dienomis Benjamin Franklin viešbuty suvažiavė apie 5,000 tarptautinės policijos viršų ir čia laikė savo organizacijos 73-čią metinę konferenciją. Daugiausia buvo kalbėta, kaip pasekmingiau kovoti prieš plintančią miestuose kriminalystę.

Spalio 8 d. įvyko LLD kuopos susirinkimas. Nariai atsilankė vidutiniškai. Pora gerų tarimų pravesta. Nutarta suruošti draugišką kultūrinę bei meninę suėgėlę lapkričio 29 d. A. Merkio šokių salėje. Skaitytas laiškas nuo Urugvajaus pažangaus laikraščio "Darbas". Nutarta paaukoti "Darbui" \$10.

Vienos minutės atsisojimui buvo pagerbtas velionis A. Matulis, kuris per keliolika metų daug ir nuosirdžiai veikė 10-toj kuopoj. "Laisvės" Reporteris

Madridas. — Tarptautinėje kosmoso klausimų konferencijoje iškelta, kad prieš 18 mėnesių du Amerikos kosminiai palydovai susikūlė ore. Nors jie susikūlė, jie likę sveiki ir dabar skrenda orbitoje.

Saigonas. — Amerikiečiai koncentruoja marinus ir kitas karines jėgas prie taip vadinamos demilitarizuotos zonos, netoli Šiaurės Vietnamo sienos.

St. Petersburg, Fla.

Pažangiečių pramogos didėja, juo labiau, kad būna per LLD kuopą užsakyta koks nors paminėjimas.

Spalio 8 d. Juozas Užsienis šventė savo septyniadesimt penktą gimtadienį. Žmonių susirinko apščiui. Šį šaujų pobūvį užsakė Užsienio žmona Rokežė (seniau buvo žinoma Samulionienė). Ji ir Dainos mylėtojus pasikvietė būti judviejų svečiais. Svečių stalas buvo ilgas, ir visos apšėstas.

Šeimininkės sunkiai turėjo padirbėti prirengiant patiekalus; prisidėjo su darbu ir vyrai.

Turėta meninė programa. Dainos mylėtojai jubiliatui gražiai sudainavo "Ilgiausių metų" ir kitas kelias liaudies dainas.

Pirmininkas iškviatė Užsienienės draugę Nataliją Lenigan ir Adelę Pakalniškie: jos kalbėjo trumpai. Po to J. P. Milleris pasakė išsamią kalbą apie organizuotų darbininkų jėgą, jų atsiekimus. Kalbėtojas sakė, kad būtina stovėti organizuotų darbo žmonių gretose, jei dar nuo sunkaus darbo rankų pslės nėra pilnai užgijusios. Per organizacijas ir apšvietą darbo liaudis išsikovos šviesesnį gyvenimą be ponų. Turčiai susikrauna tiek turto, kad esti didelis perviršis, kai kiti dalis žmonių pergyvena nedateklų.

Tai žinome net iš šalies prezidento pareiškimo, kad 30 milijonų žmonių nedavalgę, gyvena skurde. Ir tas dedasi turtingiausioje šalyje.

Programai užsibaigus, vyko šokiai. Vienoje šokių pertraukoje šokėjai ir dainininkai, susibūrę į ratą, uždainavo "Happy Birthday", Felix Skleris. Skleris, išgirdęs ta melodiją, susijaudino. Dainorius šauniai traktavo su stipresne.

Linksma, kad Sklerio žmonelė Amilija dabar net atrodo pajaunėjusi po ilgos įkrios ligos. Ji dabar jaučiasi gerai, lanko pramogas, su visais veda pokalbį. Amilija, laikykis! Linkime J. Užsieniui ir F. Skleriui sulaukti dar daug, daug gimtadienių.

Jurgutis Bernotas grįžo iš Tarybų Lietuvos, bet nesijaučia gerai. Tad nei pranešimo šiuo kart nepadarė, gal kada vėliau.

Vikutas

VFR didina karinį jūrų laivyną. Į Baltijos jūros bazes jau atplaukė 4 nesenai pagaminti desantiniai laivai. Iki metų pabaigos VFR karo laivynas gaus dar 22 transportinius laivus.

New Haven, Conn.

Jonas Patkus dar vis ligoninėje

Vieną rytą Jonas Patkus paskambino man ir prašė, kad ateičiau jį aplankyti, nes turįs ką svarbaus pasikalbėti.

Sulaukusi kitos dienos, nuvažiavau į ligoninę ir radau jį belaukiant manęs. Žmogus atrodo labai suvargęs, sunykęs, bet sakosi eina geryn. Tik skundžiasi, kad nuobodu, niekas jo nelanko ir jis norėtų važiuoti namo, bet daktarai neišleidžia.

Jonas Patkus prašė manęs, kad aš dabar per vėjų jo vietoje pasidarbuočiau "Laisvei". Jis pats atsinaujino savo prenumeratą ir atnaujinu savo sesers prenumeratą Lietuvoje. Jonas taipgi įdavė "Laisvei" auką \$6. Dar atsinaujino ir "Vilnį".

Nors Jonas Patkus sunkiai serga, bet pažangiais darbininkų reikalais domisi. Patarčiau jo draugams ir pažistamiems, kurie gyvenate New Havene, aplankyti jį, o kurie toliau gyvenate, parašykite nors atviruką. Jo adresas: John Patkus, Veterans Hospital, Building 2, 6th Floor, West Haven, Conn.

M. V.

(Linkime draugui J. Patkui greit pasveikti! —Red.)

Baltimore, Md.

Iš mūsų veikimo

Vietinė LLD 25-a kuopa — tai mūsų veiklos centras, todėl svarbu jos tarimus įvykdyti. Išrinkta komisija, kuri stengsis surengti pietus sekmadienį, lapkričio 6 dieną, 2-ą val. Vietą: 2219 W. Pratt St., įėjimas iš Furrow St.

Darbuosimės, kad publika būtų pilnai patenkinta. Vietą žinoma ir prieinama, sekmadienio popietę laikas patogus, tikslas gražus. Kuomet mūsų parengimai yra pelningi, mes gelbstime ten, kur aukos reikalingos.

Štai susirinkime nutarta paremti "Laisvę" su \$40, "Worker" — su \$25, "Liaudies Balsą" — su \$10, Women Strike for Peace — su \$15.

Mūsų parengimai ne tik moralinę pagalbą teikia mums patiems, bet ir materialinę mūsų draugams. Štai dėl ko taip svarbu dalyvauti.

Išrinkti delegatai, kurie atstovaus mūsų kuopą VI-os apskrities konferencijoje spalio 16 d. Chester, Pa.

"Laisvės" n. p. a. ž. y. m. t. vardai keleto draugu, auksiusių parengime. Draugu

gai P. K. Kupriai auksio \$10, Petraitis ir P. Paserskis po 50c. (4 doleriai buvo pirmiau pažymėti.)

Atsiprašau už klaidą.

Kp. Korespondentė

Molinis miestas Čian-Čianas

"Prieš ateinant inkams į slėnį, čia viešpatavo galtingas valdovas Čimasas. Jis atliko didžius žygius, laimėjo daugelį mūšių, pastatė pastatus, kurių didingumo nesunaikino nei laikas. Kai inkų karaliai tapo tų vietų šeimininkais, jie didžiai gerbė Čimo slėnį, įsakė pastatyti ten namą svečiams ir pasilinksminimui, — taip ispanų istorikas Pedras Sazaras de Leonas 1548 m. rašė apie Čian-Čianą, vieną jdomiausių Pietų Amerikos praeities paminklų. Čian-Čianas — didžiausias molinis miestas pasaulyje. Jame gyveno 250 tūkstančių žmonių.

Gerai išsilaikęs sausame klimate, šis miestas ir dabar stebina grožiu savo barreljefų, puošiančių šventoves, rūmus ir namus. Miesto gyventojai turėjo tokius patogumus, kaip sudėtinga vandentiekio sistema ir sumaningi įtaisymai gyvenamosiom patalpoms vėdinti.

Dabar mokslininkai atstatė buvusią didybę. Ruošiamasi įsteigti savotišką muziejų-draustinį. Turistams ir studentams numatoma įrengti archeologinį parką, informacijos centrą ir dirbtuves, kuriose pageidaujantieji galės pasimokyti kitados čia gyvenusios tautos amatų.

Areštuoti ir sulaukyti teisui 2 asmenys, įtarti abortų daryme. Dr. S. H. Raymond sulaukytas po \$7,500 kaucija, Jack Stassi po \$5,000. Sako, kad jie padarė abortus penkioms kolegijos mergaitėms.

REAL ESTATE

LIVE RENT FREE plus Triplex, logan corner. Ideal location. Excellent condition, oil heat, open porch, total yearly income \$2,226. Call CA 4-1996. (77-79)

PRANEŠIMAI

HARTFORD, CONN.

Spaudos Naudai Pietūs Hartfordiečiai rengia pietus spaudos naudai, įvyks lapkričio 6-tą d., 1-mą valandą dieną, salėje 57 Hungerford St., Hartford, Conn. Rengėjai pasižada duoti gerus pietus kviečia visus atsilankyti. (78-79)

SUSIRINKIMAS

LDS 46 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 19 d., 1:30 val. dieną, Laisvės salėje, 102.02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. —Sėkr. (79-80)

WORCESTER, MASS.

Olympia parko bartenderiai kviečia ir užprašo visus atvykti į Olympia parką sekmadienį, spalio (October) 16-tą. Jie ruošia atsisveikini. mo-išleisčių pietus 1-mą valandą. Su 16-ta spalio užsidaro Olympia parkas iki gegužės mėnesio sekančių metų. Bartenderiai ruošia širdingai visiems padėkoti už skaitlingą lankymą parko pramogų, pavaišinti ir išleisti visus žiemos vakacijom į Worcester Lietuvos Sūnų ir Dukterų svetainę, 29 Endicott St. Apie šaunias priimtuves jau rūpinasi žieminiai darbuotojai. —M. (79-80)

SO. BOSTON, MASS.

Permainyta diena dėl LLDL 7-to Apskričio konferencijos, kuri buvo paskelbta spalio 23. O dabar LLDL 7-to apskričio ir LDS 1-mo apskr. metiniai suvažiavimai įvyks lapkričio 20 dieną, 11 val. ryto, 318 W. Broadway, So. Bostone.

Kviečiame abiejų apskričių kuopas prisijusti delegatus su pilnais kuopų raportais. Abiejų apskričių sekretorius, S. Rainard (79-80)

PHILADELPHIA, PA. & VICINITY

Help Wanted Male

MECHANIC—Tow Motor Experience reg. Must be able to work shift work. N. E. plant location.

CROWN PRODUCTS 2121 Wheatseaf La., Phila., Pa. PI 4-4452 (76-82)

STATIONARY ENGINEER. Licensed, able to operate high pressure Steam Boiler. Mechanically inclined. N. E. plant location.

CROWN PRODUCTS 2121 Wheatseaf La., Phila., Pa. PI 4-4452 (76-82)

CARPET Layer, Experienced, year round job. Good wages. Apply McKean CARPET CO. 729 McKean St., Phila., Pa. (79-93)

MACHINIST. Experienced in Jig Boring, Lathe, Milling Machine and Top Grade Precision work. Excellent working conditions and salary. Full or part time, Bryn Mawr area. LA 5-8953. (77-83)

MEN

For textile Mill, spinning and carding department. No experience necessary. Fountain St. & Canal Bank. FRANK S. NELSON CO. IV. 3-1570 (79-80)

AUTO BODY MAN. Must be 1st class. Top wages paid. Apply in person, 228 North Juniper St., Philadelphia, Pa. SPILOVE AUTO BODY CO. INC. (77-79)

WOODWORKING FOREMAN. Excellent opportunity, capable of running small machine dept. Read Prints and set up all mach. Top salary and benefits. 1328 N. 4th St. GOLDSMAN, INC. (77-79)

ASSEMBLERS for light mechanical assembly work. Some machine shop or assembly experience desirable. We are a manufacturers of small office machines and supplies. New plant located near Overbrook station below City Line Ave. Apply in person or call:

SCRIPTOMATIC INC. 1105 Vine St., Phila., Pa. WA 5-1875 An equal opportunity employer (77-79)

Help Wanted Female

HOUSEKEEPER, cook, mature, for adult family on Central Bucks County Estate, near Doylestown. Must drive, excellent salary & living conditions. Call 1-297-5193 or write. P-392 Inquirer. (75-77)

STENOGRAPHER. Expd. Able to take shorthand. Use electric typewriter & IBM transcriber. Knowledge general office routine. NE Plant loc. CROWN PRODUCTS, 2121 Wheatseaf Lane. PI 4-4452 (72-78)

BE A JOHNSON GIRL. Will arrange hours to fit family needs. Meals & uniforms furnished. Will train. Howard Johnson's Restaurant, Rt. 611 & Pennsylvania Turnpike, Willow Grove, OL. 9-9737. (79-81)

DIRECTOR OF NURSES, 207 bed JCAH accredited hospital with specialist staff. B. S. or better with experience. No school. Insurance and retirement plan. Salary open. Lewiston Hospital, Lewiston, PA. 17044. (79-81)

Male or Female

COUPLE. Experience. Apt. house maintenance. New development in N. E. Gas, furnaces, good conditions. Salary plus apartment. No children. OR 6-3440, Mr. Gibbs. (75-80)

LINOTYPE OPERATORS. (Male or Female). Text book plant, metropolitan suburb. Due to death and retirement, situations are open. 36-¼ hours. Night scale \$149.50. Fully paid hospitalization, life and surgical insurance. 10 paid holidays, 3 weeks vacation. Write or phone Wm. Haggerty, foreman. (201) 388-0216. QUINN & BODEN CO., Inc. Rahway, New Jersey.

Jei Tamsta negali gauti Laisvės naujo skaitytojo, tai nors stambesne auka paremk

Mirus

ANTANUI MAKULIUI

Miami, Fla.

Antanas paliko mumis, išsiskirdamas iš gyvyų. Jo gyvenimo drama sulaukta, uždanga nusileido spalio 4, 1966. Bet jis iš mūsų širdžių neišdils pakol ir mūsų gyvenimo uždanga nusi-

Anna Makulis, žmona Juozas Makulis, brolis Amilė Miller, sesuo Blanche Vikarlenė (Vaitkevitenė)

Anglų-Lietuvių Kalbų

ŽODYNAS

Išleistas 1961 metais Lietuvoje

Angliški žodžiai lietuviškai išdėstomi bei išaiškinami

511 Puslapių — Kaina \$3.50

Gaunamas "Laisvės" knygyne

Užsisakydami kartu prisiųskite ir mokėstj. Pinigų perlaidas (money order) ar čekius rašykite:

"LAISVĖ"

102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y., 11417

Viešnageje pas latvius ir estus

Pasikalbėjimas su Antanu Bimba

—Ka tik grįžau iš kelionės: džiaugiuosi gavęs progą aplankyti Rygą ir Taliną, — sako drg. A. Bimba. — Nors ten mano viešnagė buvo trumpa, bet mielieji estai ir latviai pasistengė parodyti kiek galima daugiau. Tiesiog kiekviena minutė buvo užimta, tat spėjau nemaža įdomaus ir naujo ten pamatyti. Susirinko daug išpučių ir reikia laiko, kad jie kiek susitvarkytų ir, kaip sakoma, susigulėtų. Bet vienu kitu šios viešnagės išpučių galiu ir dabar pasidalinti.

Man labai patiko, kad Rygoje ir Taline mokama gražiai ir teisingai derinti praeitį su dabartimi. Dabartis — sparčiai ir atkakliai statoma. Praeitį čia kruopščiai saugoma ir puoselėjama. Štai keli pavyzdžiai. Teko lankytis garsiajame Rygos Etnografijos muziejuje, įkurtame, kaip sakoma, ant lauko, miškingoje vietovėje. Viešėdamas Lietuvoje girdėjau, kad prie Kauno marių jau ruošiamas taip pat panašus muziejus. Labai gerai: gal ir mums jį teks dar pamatyti.

Kiekvienas šio muziejaus eksponatas labai gyvai priminė mano vaikystės dienas Lietuvos kaime. Vaikščiojant po latvių valstiečių, ypač Latgalijos sodybas, užsikant į šiaudais dengtas trobas, klėteles ar klojimus, manyje atgijo jau tolimi, bet visada brangūs gimtojo kaimo vaizdai, papročiai, gyvenimai. Apžiūrėdamas žemės darbo padargus ir įnagius, kuparus ir kraičių skryniais, prisiminiau savo tėvą — meniškos sielos valstietį ir kaimo meistrą. Jis sakė: „Ką pamato akis, tą rankos turi padaryti.“ Jo stiprios kalvio ir žemdirbio rankos iš tiesų mokėjo padarvoti daug gražaus ir naudingo: meniškus kryžius ir brikeles, išpuoštus kuparus ir to laiko akimis gana sudėtingas žemės ūkio mašinas ir padargus. Dažnai pagalvojau, jog tokiam žmogui davus kiek mokslo, sudarius sąlygas, jis būtų daug geresnis padarė. Bet seniojo kaimo tvarka ir gyvenimas slopino meniška ir technini tėvo talentą. Apie tai stipriai mačiau akis akin susidūrus visai kuo kitu šiandienos gyvenime. Štai Rygos „Meno“ kombine, kur lankiausi, darba ir sąlygos kūrybai turi šimtai liaudies meistrų. Pats savo akimis mačiau juos dirbant, pats gėrėjau jų rankomis sukurtais meno gaminiams. Ir praeities bei dabarties palyginimas savaime susiklostė. Mane atvokusį iš kitos santvarkos pasaulio, be galo jaudina šitokios praeities ir dabarties paralelės. Jos pasidarė labai ryškios, kai apžiūrėjome vadinamąjame Mežparke veikiančią Latvijos TSR liaudies ūkio laimėjimų parodą. Čia yra ko pažiūrėti ir dėl ko nustebti. Juk Latvija — maža respublika ir maža tauta tiek daug įvairaus ir gražaus pati dabar gamina, pati pasidaro ir gali parodyti kitiems.

Tur būt, Latvijoje, kaip ir

Lietuvoje žmonės su visu tuo jau apsiprato ir savo laimėjimus laiko kasdieniniu įprastu dalyku. Bet man parodoje matyti eksponatai paliko labai šviežią ir ilgą nedytą išpučių. Ši džiugia nuotaika ir atvykau į Taliną. Beje, kad nepamirščiau, pasakysiu, jog latviai ir estai ne kartą gyrė mūsų Lietuvos architektus ir statybininkus. Esa, lietuviai šioje srityje juos pralenkė — gražiau ir geriau stato. Smagu buvo klausyti tokių žodžių.

Apie Estiją, rodos, turėjau šiek tiek vaizdą. Apie ją nemaža yra pasakojusi žmona, nemaža girdėjau iš estų emigrantų. Bet savo akimis pamatyti, tai, kaip sakoma, du kartus daugiau sužinoti. Talinas man pasirodė kaip senovės muziejus: čia kur eisi, ten patikysi į seną tolimą praeitį. Mielieji estai sakė, jog nutarta Talino senamiestį palikti tokį, koks yra. Naujosios statybos vyksta miesto pakraščiuose arba visai naujuose rajonuose. Taigi, susidaro labai įdomus kontrastas palyginimui ir sugretinimui.

Po kelių kartų apsukome šį nediduką, bet labai švarų, pasakysiu, santūrų ir palyginti tylų miestą. Ryga turi jau didiesčio triukšmą, o Talinas jaukus, kaip ir mūsų Vilnius. Labai įdomi garsioji estų Estrada, kur vyksta jų Dainų šventės. Čia matėme sparčiai ruošiamus puikius gėlynus ir šiltadaržius. Čia pat ka tik atidaryta jauki kavinė, iš kurios atsiveria vaizdas į Suomų įlanką. Lietuvoje taip pat galvoju ma Vingio parko estrados rajone įrošti visą kompleksą įrengimų. Vingio estrados pastatas, pasirodo, pastatytas pagal estų pavyzdį.

Ar tik ne didžiausią išpučių padarė garsusis A. Ernestsakso vyrų choras. Buvau pakviestas į jo repeticijas; mat, choras netrukus išvyks gastroluoti į Suomiją ir Švediją. Maloniajam kompozitoriui ir choro vadovui diriguojant, išklaušėme keletą dainų, kurios mane sužavėjo ir savo grožiu ir atlikimu. Šis choras nereikalingas mano pagyrimų: apie jį daug prirašyta ir pasakyta. Tik pagalvojau, kaip labai tikėtų išgirsti šį Jungtinės Valstijos. Tik pagalvojau, jog tas, kam teks jį girdėti ir jo klausytis, tas, manau, laimingas. Tokiu žmogumi ir aš jausčiausi.

Tai tik viena kita mintis ir išpučių iš malonios, naudingos viešnagės pas mūsų brolius latvius ir estus.

Taip trumpai kalbėjo drg. A. Bimba apie savo išpučius, sugrįžęs iš Latvijos ir Estijos sostinių.

Br. Raguotis

Vilnius

Buenos Aires. — Atsidarė didysis Argentinos universitetas. Sykiu paskelbtas ir grasinimas jį vėl uždaryti, jeigu jame nebus ramybės. Prieš keletą savaitių valdžia buvo uždariusi visus šalies universitetus.

Flushingo piliečiai svarsto pakaitas

Netolimame nuo buvusios Pasaulinės parodos Flushingo rajone tarpe Kissena Blvd. ir Sanford Ave. yra siūloma pastatyti didelį prekybos centrą. Bet planuotojai susidūrė su problema:

Numatytame plote ir greita jo yra katalikų bažnyčia, žydų Free sinagoga, katalikų vienuolių namai ir vaikų prieglauda. Vienuolės nori namą parduoti ir statyti naują, vaikai mel-džiasi, kad joms pasisektų, bet maldnamų savininkai iš ten pasijudinti nenori. Nenori shopping centro ir daugelis privačių namų savininkų, nes padidėjęs miniu judėjimas sudrumstų rajono tylą, ramybę. O vyriausybės komisijos, patekusios tarp kelių frontų, delsia, laukia patogesių sąlygų.

Veikia užtarti jaunus karo priešus

New Yorko žemutiniame East Side rajone vykdoma intensyvi kampanija užtarti tris drąsius karo priešus, dabar jau visoje šalyje žinomus kaip Fort Hood 3. Spalio 9-os vakarą Town Hall surengtas mitingas.

Tie trys — James Johnson, Dennis Mora ir David Samas — yra įkalinti forto kalėjime už atvirą ir viešą pareiškimą, kad jie Vietnamą nekariaus.

Vietinė taikos veikėjų grupė LEMPA (Lower East Side Mobilization for Peace Action) prie gatvių sankryžų pasistatė stalus renka parašus pasiūsti se-

Miestas nori Coney Island parko

New Yorko miesto tėvų ir kitų įtakingų piliečių mintyse yra didelių skirtumų klausime: ką daryti su buvusio Steeplechase vietelės ties Coney Island plaužu. Miestas yra pasiūlęs iš privatių rankų paįminti nupirkti tą 125 akrų plotą, įkurti ten pasilinksminimo centrą. Tuo reikalu Miesto Tarybos komisija jau darbavosi ir vykdys pasitarimus.

Privatios kompanijos irgi nori to ploto brangiems apartamentams statyti. Dabartinis savininkas pernai pirkto plotą už du ir pusę milijono dolerių.

NOWACKI REPORTS ON POLAND

On Saturday evening, October 15th, at 7:30, an illustrated report will be given by Casimir Nowacki, at Polonia Club, 189 Second Avenue in New York City.

Nowacki, with his wife, has just returned from a fifteen months' stay in Warsaw, with visits to various other parts of Poland. First-hand observations of what actually is transpiring with regards to working conditions, education, cultural achievements and standard of living are of timely interest.

Beautiful color slides and movies assure an enjoyable evening well spent. Everyone is welcome. No admission charge.

Aido choro žinios

Sužinota, kad chorui važiavimui į Waterbury suvaidinti ten operetę „Vestuvės“ šio mėn. 30-ąją, jau užsakytas autobusas ir nemažos talpos, taip kad apart choristų lieka dar tuščių vietų, net penkiolika. Todėl raginame ir mūsų choro rėmėjus, kurie norėtųmėt važiuoti su choru kartu į Waterbury pasilinksinti pasižmonėti. Tad galite užsisakyti vietą per Liliją „Laisvė“, arba J. Grybą, penktadienio vakarą per choro pamokas. Tel. 835-1032. Kelionė iabi pusį vienam — \$3.00. Ačiū.

REIKIA NAUJO KRIUKIO

Kandidatas į New Yorko gubernatorių Franklin D. Roosevelt kritikavo savo oponentą O'Connori kaip kaip „neturinti savų kojų.“ Sužinojęs, kad O'Connoris, nekviestas, buvo nuvykęs pas prezidentą Johnsoną rašyti rinkiminės tarnos, Rooseveltas sakė: „Nesistebiu. Visur valstijoje jis randa pasipriešinimo tai jam reikia naujo kriukio kasdien.“

Rooseveltas sakė, kad kandidatas O'Connor stovi ant savo kriukio, Rockefelleris ant savo pinigų, o jis. Rooseveltas, ant savo abiejų kojų, ir kad dėl to už jį paduotas balsas būtų balsas už principą ir laimėjimą.

Rooseveltas kandidatuoja Liberal Party tikietu, bet jį remia ir stambios liberališkųjų demokratų grupės.

New Yorko dviejų tikybų pranciškonai savo patrono dieną laikė bendras pamaldas-mitinga katalikų bažnyčioje 135 W. 31st St.

LLD 2-os apskrities kuopoms

Apskrities komitetas gražiai rūpinasi sušaukti LLD 2-osios apskrities skaitlingą konferenciją, kurioje galėtų plačiai padiskutuoti apie LLD veiklos praplėtimą.

Konferencija įvyks spalio 23 d., „Laisvės“ salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. Pradžia 10 val. ryto.

Reikia visoms LLD kuopoms, kuopų valdyboms susirūpinti, kad kiekviena kuopa turėtų savo atstovybę šioje konferencijoje. Po LLD reikalų apsvaistymo, bus duodama keleiviams užkandžiai ir kava. O 3-ią valandą po pietų bus rodomi gražūs filmai iš Tarybų Lietuvos.

I filmų rodyma kviečiame iš plačios New Yorko apylinkės lietuvių visuomenę atsilankyti. Filmus rodyt J. Grybas. Visus kviečia—

LLD 2 Apskr. Komitetas

Motery klubo narėms

Trečiadienį, spalio 19 d., 7:30 val. vakare, įvyks Niujorko Lietuvių Moterų klubo susirinkimas, Laisvės salėje. Kviečiame visas narys dalyvauti.

Šiame susirinkime bus išduotas raportas iš įvykusio parengimo, kuris taip puikiai pavyko. Žinoma, turime ir kitų reikalų.

Valdyba

New Yorko mieste balsavimams užsiregistravo 3,512,608 piliečiai. I šį skaičių įeina visi penki miesto rajonai. Brooklyne užsiregistravo 1,098,995. Queens—931,366, Manhattan—746,381, Bronx—627,266, Richmond (Staten Island)—108,502.

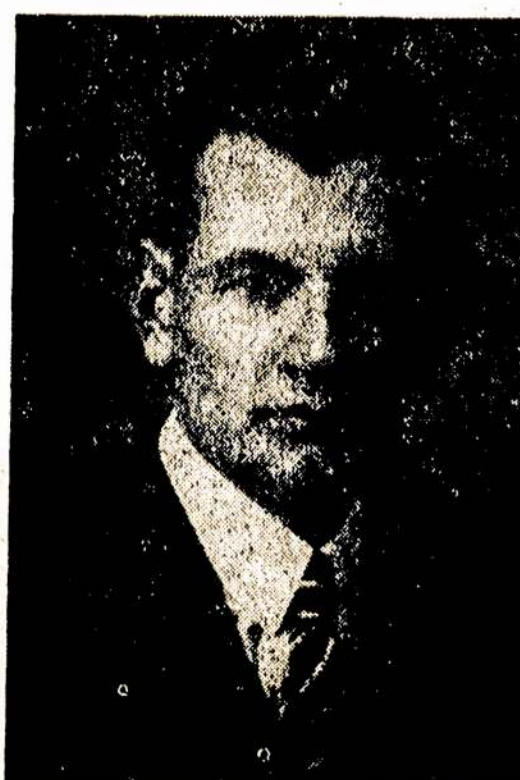
“LAISVĖS” KONCERTAS

Atvyksta busu Worcesterio Aido Choras, kuris su savo talentais suvaidins keletą scenų iš Stasio Šimkaus operetės “Išeivis”

Vietinis Aido Choras su savo talentais duos įdomią koncertinę programą.

Mildred Stensler
Brooklyno
Aido choro mokytoja

Jonas Dirvelis
Worcesterio
Aido choro mokytojas

Tai du menininkai, kurie šiuom tarpu sunkiai dirba prirengimui savo chorų ir paskirų talentų gražiam pasirodymui “Laisvės” koncerte.

Sekmadienį, Lapkričio 13 Nov.

Pradžia 3-čią valandą popiet

New National Hall

261 Driggs Ave.

Brooklyn, N. Y.

Sekite koncerto skelbimus “Laisvėje”, bus plačiai paskelbta programa, kuri bus labai įvairi.

Įėjimas tik \$1.50 — taksai įskaityti

Svarbi konferencija

Amerikinis Sveturimiams ginti komitetas ir Shermanui ginti komitetas bendrai rengia svarbią konferenciją spalio 29-tą, 1:30 val., Drug ir Hospital darbininkų unijos salėje, 709 8th Ave., New Yorke (tarpe 44th ir 45th Streets).

Mitingas pasisakys kaip geriau pravesti veikimą Joseph Shermano gynimo reikale. Shermanas nieku ne nusikalto, o prieš jį yra užvesta byla. Valdžia jį itarė būk jis 1938 metais iš Ispanijos grįžęs nelegaliais keliais.

Jo byla dabar randasi Aukščiausioje šalies teisme. Ji bus svarstyta lapkričio kurią dieną.

Bylos vedimui reikia daug pinigų, bet labai svarbu skaitlingai dalyvauti konferencijoje ir visapusiškai su hylos eiga susipažinti.

Būkime visi konferencijoje, kas galime, delegatai ar ne, ir kvieskime kitus.

Joseph Sherman Amerikoje jau 46 metai. Jį baudžia ne už išgalvotus kaltumus, o už veiklą.

L. S.

Aido Choro Veikla

Aidiečiai stropiai mokosi dainas, kad prisirengti prie artėjančių parengimų. Jie mokosi trejetą naujų dainų iš T. Lietuvos ir pakartoją vaizdėlį “Vestuvės”, su kuriuo teks nuvažiuoti į Waterbury, Conn. Apie tai parašysime smulkiau sekančiose laidose.

Aidiečiai, kurie važinėjo praėjusią vasarą Tarybų Lietuvoje, teikėsi pavaišinti choristus su gardumynais iš tėvynės.

Dėkojame J. Lazauskui, B. ir W. Keršuliam, Fr. Varaskai ir P. Ventai už lauktuves. Tą patį vakarą buvo atsilankę į Aido choro pamokas pasiklausyti kaip mes mokomės, čikagietis W. Dubendris, kuris ilgoką laiką viešėjo Lietuvoje. Jis irgi prisidėjo prie vaišių.

Apart to, dar buvo ir W. Keršulio gimtadienis. Tad turėjome dubeltavas vaišes, už kurias esame dėkingi.

Beveik pačiame gale Long Island, ant salos Shelter Island, gyvena gera Aido choro simpatizantė Izabelė Jakimavičienė.

Vasaros metu ten atostogavo aidietė V. Nevinskienė ir ta pačia proga draugė I. Jakimavičienė padovanojo chorui penkinę.

Širdingai dėkojame.

Lapkričio 13 d., Aido choras dainuos “Laisvės” koncerte, kuris įvyks Brooklyne-Greenpoint, New National salėje.

Aidas rengiasi ištotti su trimis naujomis dainomis, kurios buvo dainuotos Tarybų Lietuvos Dainų šventėje, kuomet buvo paminėta 25-kių metų sukaktis.

I paskutines pamokas atsilankė buvęs aidietis K. Aleksynas, kuris trejetą metų gyveno Miami mieste, Floridoj, ir dainavo ten esančiam Aido chore.

Atsinešė laimikį, kurį išlaimėjo praėjusį sekmadienį Moterų Klubu įvairumų parengime ir pasidailino savo laime su visais choristais. Ačiū! H. F.

Iš susitikimo su Vladu Dubendriu

Grįždamas iš ilgokos viešnagės po Tarybų Lietuvą, Čikagos lietuvių organizacijų ir spaudos darbuotojų Stasys Vėšys — Vladas Dubendris — stabtelėjo kurį laiką pasidaryti po New Yorką, su juo atsipažinti. Primintina, jog anais pirmaisiais iš Lietuvos atvykimo laikais New Yorkas buvo Dubendrio namais. Dabar jis čia atnaujino senesnes pažintis ir išgijo naujų, dalyvaudamas eilėje visuomeniškų suėgu ir pobūviuose pas draugus.

Norėdamas pirm išvykimo tolyn dar kartą visus susitikti, jis susikvietė skaitlingą būrį draugų ir bičiulių į puikiai priruoštą ir gausiai vaišingą pokylį “Laisvės” salėje.

Svečiams baigus vaišingąją programą dalį, pobūvio tostmasteris Pranas Buknys, “Laisvės” gaspadorius, iškviestė eilę Dubendrio bičiulių tarti po žodį kitą. Kalbėjo jo jaunuolystės dienų pažįstami; vertino jo veiklą jį pažinusiųjų organizacijų veikloje kaip ryžtingą darbuotoją, kuriuo galima atsistoti; minėjo jį kaip malonų žmogų; linkėjo jam geros sveikatos ir sėkmės tokiuose pat darbuose kaip lig šiol. Aišku, ne vienas dar pridėjo ir pasiūlymą jam sugrįžti į Brooklyną gyventi.

Iškvietas pats šio pobūvio “kaltininkas” Dubendris, padėkojęs dalyviams už draugiškumą, sakė, jog jis dar neapsisprendęs, kur nusileisti senatvėje. Jaunatviškai atrodas ir tebesijaučias, Stasys-Vladas dabartinio savo stovio neskaity senatve — jis pakėlė sparnus daug kur pasirodyti, o tada pažiūrės... na, gal net ir Brooklyną vėl pasieks.

Linkime jam sveikatos, linksmy kelionių ir laimės. Dal.

Padaugino tituluotą katalikų vadovybę

New Yorko šv. Patriko katedroje įvyko iškilmingos apeigos apšventimui šėsių vyskupų Episkopalo Vikaro titulais. Po apeigų Kardinalas Spellmanas pasisakė, kad jis prašęs popiežių jį atleisti iš tarnybos, bet popiežius nesutikęs.

Paliuosavimo jis prašęs remiantis paties popiežiaus pageidavimu, kad suėję 75 metus ar daugiau aukštieji bažnyčios pareigūnai kreiptųsi į popiežių prašydami leisti atsistatdynti. Spellmanui suėję 77-ri praėjusio rugsėjo 21-mą.

Tokio. — Indonezijos užsienio reikalų ministras Malikas sako, kad Indonezijoje niekas neturi įrodyti, jog Sukarno suokalbiamas su komunistais nuversti valdžią.

New Yorkas. — Kardinalas Spellmanas, kuriam sukako 77 metai, norėjo pasitraukti, bet Vatikanas jam įkalbėjo pasilikti tarnyboje.

Williamsburge ant South 5th St., prie Hooper St., viduryje gatvės antradienio vakarą liepsnose suplėškėjo automašina.